Ն. 567   1887 ԱՊՐԻԼ 16 ԲԷՆՃՇԷՆՊԷՀ   1304 ՇԱՊԱՆ 4   ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէհիւլէ 20 ղրուշտան

ՔՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՃԷՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պիրինճի, իքինճի վէ իւչիւնճի սահիֆէ դըր. 6
Տէօրդիւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ր. հա. » 3
Մէվատտը նաֆիյայի տահի աքնալըր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ սաիրէ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր:

Խաարէխանէսի, Օթամանլըտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա:

ԻԽԹԱՐ

Պուլղարըզեան Մարգար էֆ. նին մուճիպի կիւն Տէրսաատէթ մահքէմէի ճինայէթինտէ րույէթ օլընան մուհաքէմէսի պու կիւնքի նիւսխէմիզին 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէլէրինտէ սուրէթը մուֆասսալէտէ նագլ ու թաւրիֆ օլընտըղը, վէ թաւրիֆը մէզքիւր սըրասընտա զիքր խուրլէն Պէյօղլու գալըլթասը ժուրնալընըն սուրէթի ճարընքի նիւսխէմիզտէ տէրճ օլընաճաղը իխպար օլունուր:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Րուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆըն խիթիֆալարընը թալէպ իթմէք իւզրէ Պուլկար հէյէթը նիյապէթի ազալարընա պիր իւլթիմաթօմ իրսալինի Պապը Ալիյէ թավսիյէ իթմիշ օլտըղը հավատիս սահիհ տէյիլ տիր:

Մէզքիւր թէլէկրաֆըն պէյանընա կէօրէ, Պապը Ալի քէնտիսի՝ Րուսիանըն թավրը խիթիգարքեարանէսինտէն սարֆը նազար իթմէսի իչիւն եալընըզ Սօֆիատա պիր թէպտիլիւլը հիւքիւմէթին քիֆայէթ իտէճէյինէ գանաաթ հասըլ իթմիշ օլտըղընտան, պու էֆքեարըն պիր սուրէթը տօսթանէտէ հէյէթը նիյապէթէ պիլտիրմիշ իտէ տէ, պու մուամէլէսինի պիր միւթալէպէի տիփլօմաթիքիյէ սուրէթինտէ պուլունտըրմամըշ տըր:

* *

Պուգրէշտէն Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ յէ պէրվէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

«Յօլըմուճատա պուլունան Րուս մանսուպլըրը պիր գէմմուտան պէրու մէճհուլիւլ ահվալ էշխաս Րէնի թարիգի իլէ միւվասէլէթ իթմէքտէ տիր: Պու էշխասըն էքսէրիսի՝ Րուսիայա իլթիճա էյլէմիշ օլան Պուլկարլարտան իպարէթ օլուպ, իչլէրինտէ պիր չօգ տա Րուս պուլունմագտա տըր: Պունլարըն քեաֆֆէսինին ճէպլէրինտէ Օտէսսա հիւքիւմէթինտէն մուսատտագ Րուս բասբօրթլարը պուլունըյօր:»

* *

Նէչէն բազար կիւնիւ Ֆիլիպէտէ պիր խայըլ էշխաս վահշիը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր: Պունլարտան պիրի աալօն փալրիգամօրը Մ. Նապօգթօֆ օլուպ, մէրգումա կէլմիշ օլան պիր չօգ ֆէսատ մէքթուպլարը՝ հիւքիւմէթ թարաֆընտան զապթ օլընմըշ տըր:

* *

Պուգրէշտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Րուսճուգ միւթէսարրըֆը Մ. Մանթօֆ՝ Պուգրէշտէ մէճրուհէն եաթմագտա իքէն, եաս էյլախըլի պիր գատըն՝ մումաիլէյհին զէվճէսի օլտըղընը խուտա խահրէք քէնտիսինի կէօրմէք իսթէմիշ իսէ տէ, զէվճէսի օլմատըղը անլաշըլմըշ օլմաղըլա, բօլիսէ խապէր վէրիլմիշ տիր: Մէզպուրէ պու արալըգ ֆիրար էյլէմիշտիր:

Մուախխէրէն մէզպուրէնին Րուսճուգտա խատմ օլընան Պուլկար զապըթանընտան Զէնիքօրօֆըն զէվճէսի օլտըղը անլաշըլմըշ, վէ հէրնէ գատար արանմըշ իսէ տէ պուլընամամըշ տըր:

Քէզալիք Մ. Մանթօֆ՝ էյլէշտիքէտէն սօնրա Րուսճուգա ավտէթ իչիւն չըմէնտըֆէր սթասիօնընա կէլտիկի սըրատա Րումանիալը բօլիսլէր՝ մումաիլէյհէ եագլաշմագ իսթէյէն պիր Պուլկար միւլթէճիսինին թավր ու հարէքէթինտէն շիւպհէլէնէրէք տէրտէսթ իթմիշլէր իսէ տէ, մէրգում ալէյհինտէ մուճիպը իթհամ պիր հալ թէպէյյուն իթմէտիկինտէն սէրպէսթ սալը վէրմիշլէր տիր:

ՄԸՍԸՐ

Ալաֆր. ապրիլին 16սընտա Պապը Ալի՝ Սըր Հ. Տ. Ուօլֆա Մըսըր հագգընտա պիր մուգավէլէնամէ լայիհասը իթա խուլուպ, օ այըն 21ինճի կիւնիւ տախի Ինկիլիզ մուրախխասը Պապը Ալիյէ գարշըլըգ պիր լայիհա թագտիմ էյլէմիշ, վէ պու լայիհա՝ միւշարէլէյհին պունտան ագտէմ վէրմիշ օլտըղը մուխթիրըէնին մուֆասսալ պիր թէքըրրիւրի օլտըղը զանն օլընմագտա պուլընմըշ տըր:

* *

Սուլտան Մէհտինին խալէֆի թարաֆընտան զաթը Շահանէ իլէ Խըտիվը Մըսըրա վէ Ինկիլթէրա գրալիչասընա խիթապէն պու քէրրէ մէմուրը մախսուսլար մարիֆէթիյլէ Գահիրէյէ իւչ գըթա մէքթուպ կէթիրիլիպ Խըտիվը Մըսըրա թէսլիմ իտիլտիկինի վէ պունլարտան Խըտիվ իլէ գրալիչայա խիթապ օլանլարընըն մէալի նէտէն իպարէթ իտուկինի կէչէն կիւն եազմըշ իտիք:

Պու քէրրէ Մըսըրտան կէլէն Էլ Գահիրէ վէ Ֆօր տ'Ալէքսանտրի կազէթալարընտա օգունտըղըմա կէօրէ, զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ խիթապ օլան վէ Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրինէ թէսլիմ օլընըպ միւշարէլէյհ թարաֆընտան սա Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլէն մէքթուպըն սուրէթի պէր վէճհը աթի տիր.

«Մին Ապտուլլահ Սիւլէյմանուհու վէ Թէալա իլա րէիս իւլ Միւսլիմին Խագան իւլ պէրրէյն վէ Սէյյիտ իւլ պահրէյն, Սուլթան իւս սէլաթին վէ Էմիր իւլ մուէմինին վէ Խատիմ իւլ Հարէմէյն իւշ Շէրիֆէյն, Խալիֆէթը Րէսուլուլլահ սալա Ալլահու ալէյհի վէ սէլէմ իւզզի գուտրէթիհի թէքէթթիւլատէ մինհա իւլ իմէմ, մէլիք իւշ Շարգ վէ մէլիք իւլ Ղարպ, Էմիր իւլ Միւսլիմին վէ Նաիպը րէսուլուլլահ ֆիլարզ, ագվէի էմիրը ասրիհի, մէլիք իւլ միւլուք էս սուլթան էլ Ղազի Ապտուլ Համիտ Խան հաֆէզէ Ուլլահու Թէալա վէ զատէ գուտրէթիհի վէ գուվվէթիհի.

«Պիսմիլլահ իւլ րահման իւլ րահիմ.

«Պէն քի Մէհտինին խալէֆիյիմ, տինը միւպէյյէնը Մուհամմէտինին հըֆզ ու վըգայէսի ուղուրընտա էճանիպէ գարշը Իսլամիյէթի միւտաֆէա իչիւն Սուտան Միւսլիմանլարընըն մուամէլաթը վագըասընը Խաքիփաի հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիյէ արզ իտէրիմ.»

(Պուրատա Մէհտի Մուհամմէտ Ահմէտին էյյամը հայաթընտա ճէրէյան իտէն ահվալ վէ վէգայի սուրէթը մուֆասսալէտէ արզ ու իֆատէ օլունմըշ տըր:)

Պատէհու խալէֆ Ապտուլլահ չէօյլէ տէմիշ տիր.

«Սալա Ալլահու Թէալա ալէյհի վէ սէլէմ էֆէնտիմիզին (Մուհամմէտին) միւսաատէի րուհանիյէսիյլէ Մէհտի՝ էճանիպի թէէտիպ վէ տինը միւպէյյէնը Իսլամիյէ թագվիյէթ վէրմիշ տիր:

«Սուտանտա պուլընան էհլը Իսլամըն ումումը՝ հէք վիւճուտ օլարագ, Հազ. Սիւլէյմանուհու վէ Թէալա հազրէթլէրինին ինայէթի վէ Րէսուլ Ուլլահ սալա Ալլահու ալէյհի վէ սէլէմ էֆէնտիմիզին թէվասսութը իլէ Սուտան էյալէթի վասիասը Շէրիաթը Իսլամիյէ ինին թահթը իտարէսինէ իտխալ իթմիշ վէ էճանիպի թէ'տիպ էթմիշիզ տիր:

«Զէօլուէքի գում տանէլէրի կիպի պինլ րճէ սֆիրասըլա իւզէրիմիզէ հիւճում իտէն էճանիպի մաղլուպ էյլէտիք. շիմտի պիր չօճուգ պիլէ անլէրին ատէտինի թաաատտ իտէպիլիր:»

Մէքթուպը մէզքիւրտէ, էճանիպին մաղլուպ օլարագ ատտը միւսալէհա թէքլիֆինտէ պուլընտուգլարը վէ Սուտանլըլարա ագչէ թագտիմ իլէ Սուտան թիճարէթինին եօլընը աչաճագլարընը վաատ իթտիքլէրի պէյանըլա, սալթանաթը Սէնիյէտէն պիլա րուխսաթ էճանիպ իլէ մուխապէրէյէ պաշլանմայաճաղընտան, լիւթֆէն սահթիհի վըգայէ օլընմասը էմր ու իրատէ պույըրուլըղը թագտիրտէ, մուճիպինճէ հարէքէթ օլընաճաղը սէրտ ու իֆատէ օլընմըշ տըր:

Խալէֆ Ապտուլլահ՝ արիզէի մէզքիւրէտէ, էկէր սալթանաթը Սէնիյէ թարաֆընտան էճանիպէ տօգունըլմամասը էմր օլընըր իսէ պու էմր ու իրատէի Բատիշահիյէ արզը ինգըյատ ու իթաաթ իտէճէկինի, վէ եօգսա էճանիպի Մըսըրտան թարտ իթմէք իչիւն Մէհտի թարաֆտարանըրըն Մըսըր իւզէրինէ միւթէճավիզ օլաճագլար սէվգ իտէճէքլէրինի արզ ու պէյան էյլէմիշ տիր:

* *

Մըսըր վիւքէլաի սապըգասընտան Շէրիֆ բաշանըն Աւստրիատա վէֆաթ իթտիկի խապէրի՝ Գահիրէյէ վասըլ օլմասը իւզէրինէ, Գահիրէ վէ Իսքէնտէրիյէտէ նէշր օլընան կազէթալարըն քեաֆֆէսի ալամէթը մաթէմ օլմագ իւզրէ սիյահ չէրչէվէլէր իչինտէ նէշր օլունմըշլարը հալտէ, եալընըզ Էժիբշըն Կազէթ նամ Ինկիլիզ կազէթասը պու պապտէ բիւֆէգալ սաիրէսինէ իթթիպա իթմէմիշ տիր:

Շէրիֆ բաշանըն խապէրը վէֆաթը Խըտիվ հազրէթլէրինէ վասըլ օլուր օլմազ, ճէնազէսինին ալընըպ Իսքէնտէրիյէյէ կէթիրիլմէք իչիւն Մըսըր վաբօրլարընտան պիրիսինին Թըրիեսթէյէ ազիմէթինի էմր էյլէմիշ իսէ տէ, միւթէվէֆֆաի մումաիլէյհին մախտումը Մէհմէտ պէյ յէտէն ալընան պիր թէլէկրաֆտա ճէնազէնին պիր Աւստրիա վաբօրը իլէ իրսալ խուլունտուղը պէյան օլունմաղըլա, Մըսըր վաբօրը իրսալինէ լիւզում գալմամըշ տըր:

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԷՖԷՐԼԷՐԻ

Լէվանթ Հերըլտը պէյանընա կէօրէ, Անատօլու չըմէնտըֆէրլէրի իչիւն Մ. Բըրէսէլ թարաֆընտան իճրա օլընան քէշֆիյաթը պիր գաթ տահա թէտգիգ իթմէք իւզրէ պիր գաչ միւհէնտիս Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն Բարիզտէն հարէքէթ էյլէմիշլէր տիր:

Պու միւհէնտիսլէր թարաֆընտան թանզիմ օլընաճագ րաբօրթ իւզէրինէ Մ. Տօնօն գումբանեասը՝ խաթթըն պէհէր քիլօմէթրօսը իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն թալէպ էյլէյէճէկի մէպալիղ հագգընտա միւզաքէրաթա պաշլայաճագ իմիշ:

Մէնչէսթըր Կարտիան տախի պէյանընա կէօրէ, Մ. Տօնօն թարաֆընտան թէշքիլ օլընան հէյէթը սէրմայէտէն զիյատէ սահիպը սէրվէթ վէ իթիպար տիկէր պիր հէյէթը սէրմայէ մէյտանա չըգմըշ, Անատօլու չըմէնտըֆէրլէրինին ինշաաթընը թէահհիւտ իթմէք իւզրէ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ պազը թէքալիֆ արզ իթմիշ տիր:

Բէթէրսպուրկտա նէշր օլընան Նօվօյէ Վրէմիա կազէթասընըն իֆատէսինէ կէօրէ, Րուսիանըն Գարատէնիզ տօնանմասընտան 2 գըթա զըրհլը իլէ 4 գըթա թօրբիլ վաբօրը վէ տիկէր 4 գըթա թօրբիլ նագլ իտէն սէֆինէ վէ 6 գըթա թօր չէքէր սէֆինէլէր՝ մանօվրա իճրասը զըմնընտա Գարատէնիզտէ տէվրէ չըգաճագլար իմիշ:

Սէվասթօփօլ թէրսանէսինտէ ինշա իտիլմէքտէ օլան Չէշմէ նամ Րուսիա զըրհլըսընըն էօնիւմիւզտէքի մայիս զարֆընտա տէնիզէ ինտիրիլէճէկինի տախի Րուսիա կազէթալարը եազըյօրլար:

—

Բէթէրսպուրկ Սլավ ճէմիյէթի Աւստրիատա պուլընան օրթօտօքսլարա իանէ օլմագ իւզրէ 5000 րուպլի թախսիս էյլէմիշ տիր:

Աւստրիա վէ Մաճառիստան կաթօլիքլէրը՝ պու հավատիսի նագլ իլէ, Րուսիա հիւքիւմէթինին մագսատը Աւստրիատա պիր մէզհէպ միւնազաասը չըգարմագտան իպարէթ օլտըղընը եազըյօրլար:

—

Րուսիատա իանէ ճէմ իլէ Ֆրանսա հարպիյէ նազըրը ժէնէրալ Պուլանժէյէ իհտա օլընմագ իւզրէ գըյէթ գըյմէթտար վէ միւճէվհէրլի պիր գըլըճ իմալ օլընտըղընը կէչէնտէ եազմըշ իտիք:

Բէթէրսպուրկտան եազըլտըղընա կէօրէ, մէզքիւր գըլըճը ժէնէրալէ միւշարէլէյհէ թէսլիմ իթմէք իւզրէ պիր գաչ Րուս զապիթի՝ եագընտա Բարիզէ միւթէվէճճիհէն Բէթէրսպուրկտան հարէքէթ իտէճէքլէրտիր:

Նիհաէ Բէթէրսպուրկտան եազըլտըղընա կէօրէ, պիր Րուս ժէնէրալը՝ մէմուրիյէթը միւհիմմէ իլէ եագընտա Բարիզէ կիտէճէյի կիպի, Բարիզտէ Րուսճա պիր տէ կազէթա նէշր օլունմայա պաշլայաճագ իմիշ:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լիզպօն 27 ապրիլ

Րիօ-Ժանէյրօտան պա թէլէկրաֆ իշար օլընտըղընա կէօրէ, Պրազիլիա իմբէրաթօրը՝ աղըրճա խասթա պուլունմագտա տըր:

Աթինա 27 ապրիլ

Րէսմի կազէթա՝ գրալըն պիր էմինամէսինի նէշր իթմիշ օլուպ, պունտա Գօրէնթ պէրզէխինին հաֆր ու բիւշատընը տէրէօհտէ իտէն գումբանեայա՝ գանալ ամէլիյաթընըն իքմալի իչիւն 1891 սէնէսի նիհայէթինէ գատար մէհիլէթէն պիր վատէ վէրիլմիշ տիր:

Գուլթրա գայըլթանընըն մուհաքէմէսի էյան էֆքեարը ումումիյէյի չէտտիտէ պիր հէյէճանա պուլընտուրմագտա տըր. տիւն մէրգումուն զապըթէր՝ միւտաֆաանամէլէրինի թագտիմ իթմիշլէր տիր. պու կիւն միւրաֆէայէ իպթիտար օլունաճագտըր. Եունանիսթան շէր չէշմ իլէ հիւքմը գարարա ինթիզար իթմէքտէ տիր:

Բարիզ 27 ապրիլ

Բանգի փարասը՝ հիսսէի սէնէթէ թէավիւէ օլընմագ եօլընտա կէրմիշ տիր. Թէէքմիւէն րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, Մ. Շնէպէլէ եագընտա սալը վէրիլէճէք տիր:

ԱՐՆԱՎՈՒՏ ՔԷՕՅ ՀԱՐԻԳԻ

Հարիգզէտէկեան իչիւն պիր խանէ գօմիսիօնը թէշքիլի հագգընտա սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, Լօնտրա սէֆիրի սապըգ Միւշիրլիս բաշա հազրէթլէրինին Արնավուտ քէօյիւ միւթէպէրանը իլէ ճիվար գարիյէլէր միւթէպէրանընը խանէսինէ տավէթ վէ ճէմ իլէ իչլէրինտէ հարիգզէլէր թէֆհիմ իթտիկինի տահի եազմըշ իտիք:

Իշպու իճթիմայա Նաֆիա գօմիսիօնը ազասընտան Գօսթագի Ֆօթիատի պէյ իլէ Շուրայի Տէվլէթ ազասընտան Զէրին պէյ վէ Գօսթանթին Գարաթէօտօրի էֆէնտի հազարաթը վէ սաիրէ հազըր պուլընըպ, Միւշիրլիս բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ օլարագ Կավրիէլ Գրիլօֆովիչ բաշա, Գօսթագի Ֆօթիատէս վէ Ֆէրիտ պէյլէր, Գօնսթանթին Գարաթէօտօրի, Ունճեան Աբիկ, Եէնիտունեա Տիմիթրաքի էֆէնտիլէր, Րէֆիգ պէյ վէ Սթէֆանաքի Միւշիրլիս պէյ հազարաթը իլէ Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումիսի Մ. Ֆօսթըր, Սօսիէթէ Ժէնէրալ Օթօման պանգասընըն միւտիրի Մ. Ֆէրնանտէզ, Մ. Լէոնիտաս Զարիֆի, Մ. Բավլի Սթէֆանօվիչ, տօգթօր Զամպագօ, թիւճճարտան Մ. Սթավրօ վէ սաիրէտէն միւրէքքէպ պիր խանէ գօմիսիօնը թէշքիլ օլընարագ, մազպաթասը խաքիփայի Շահանէյէ թագտիմ գըլընմըշ տըր:

Սօպանճը էսնաֆընըն պիրի՝ միւշթէրիլէրինտէն ճէմ էյլէտիկի ագչէ իլէ 66 խասըր միւպայաա իտուպ հարիգզէտէկեանա թէվզի էյլէտիկի կիպի, մուգատտէմա Արնավուտ գարիյէսինտէ Րումլարըն գըզ մէքթէպինտէ մուալլիմէ իքէն էլեվմ էվտէ պուլընան Մատամ Անաստասի նամ գատըն տախի մահալլէ հարիգզէ կիտիպ, ժանտըրմալըղը փաչ փամիլեալարա էթմէք, էնչէճէք, ամէրիգան պէզի վէ ագչէ թէվզի էյլէմիշ տիր:

Խանէլէրի միւհթէրէգ օլմըշ օլան էհալիի գարիյէ տախի հարիգզէտէկեանա չամաշըր վէ սաիրէ թէվզի իթտիքլէրին պաշգա, ագչէ ալանլարը տախի խանէլէրինէ միւսաֆիր ալմըշլար տըր:

Գուրու Չէշմէտէն Արնավուտ քէօյիւ ագընթըսընա գատար ըրմագ ինչասը իլէ, սահիլ պօյունտագի խանէ վէ տիւքքեանլարըն օրատան գալտըրըլմասը վէ կիւզէլ պիր բիրաժ մահալլի եաբըլմասը թասավվուր օլընտըղընը Թաքիթ եազըյօր:

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Եէմէն վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Թաազ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ վիլայէթը մէզքիւրէ մէքթուպճըլըղընտան միւնֆասըլ Մահմուտ պէյէ,

Տիյարպէքիր վիլայէթինտէ Սիլվան գայմագամըղը՝ Աֆնիյէ գայմագամը Սալիհ էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէտէ Աֆնիա գայմագամըղը՝ գայմագամ միւլազիմլէրինտէն Ճէմալ էֆէնտիյէ,

Տիյարպէքիր խանէտանընտան Սալիհ Ղալիպ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի թէվճիհ պույրուլմըշ տըր:

* *

Գազաի Էրպաա սանճաղը միւհասէպէճիսի Րասիմ էֆ.յէ 4ինճի Օսմանի,

Աժանս Սթէֆանի նամ թէլէկրաֆ գումբանեասը միւտիրի Մ. Աֆբիտլանտէրէ 3ինճի Մէճիտի,

Միւթէպէրանը ավգաթլարտան Գօրլաքի էֆ. իլէ ամբարպաշի հազիգատէն Իզմիրտէ մուգիմ Մաթմաս վէ Վէլամէր էֆ.լէրէ 3ինճի Մէճիտի նիշանլարը իհսան պույրուլմըշ տըր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Եունան սէֆիրի Մ. Գօնտուրիօթի՝ տիւն Մապէյնէ տավէթ օլունարագ, հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ գապուլ պույրուլտըղը իխպար իտիլմիշ տիր:

—Սէրասքէր Ալի Սաիպ բաշա հազրէթլէրի՝ պու կիւն Պապը Սէրասքէրի թէրճէմանը Միքայէլ (Մուրատ) էֆէնտի իլէ պէրապէր Իթալիա սէֆիրը ճէտիտի Պարօն Պլանա իատէի զիյարէթ էյլէմիշ տիր:

—Իրան տէվլէթինին Գահիրէտէ բօլիթիգա մէմուրը վէ ժէնէրալ գօնսօլօսը Մէհմէտ Խան՝ տիւչար օլտըղը գալպ խասթալըղընտան տօլայը Գարլսպատ գալըճալարընա կիթմէք իւզրէ տէվլէթը մէթպուասընտան 3 այ մէզունիյէթ իսթիհսալ իթմիշ օլտըղընտան, տիւն Տէրսաատէթէ վասըլ օլարագ ամուճասը օլան Իրան սէֆիրի Մոհսին Խան հազրէթլէրինէ միւսաֆիր օլմուշ տըր:

—Ինկիլիզ մուրախխասը Սըր Հէնրի Տրումնտ Ուօլֆըն քիթապէթի խըտմէթինտէ պուլընան Մ. Գարթրայթ խասթալանմըշ օլմաղըլա, թէպտիլը ապ ու հավա իչիւն Պըլմա կիթմիշ տիր:

—Շէհրիմիզ Րուսիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Օնու իլէ Ալէմանիա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Մ. Ֆիտէրլէն՝ կէչէն կիւն պիր րըմօրքէօր վաբօրը իլէ Կէմլէյիկէ կիթմիշ, վէ օրատան Իզնիքէ գատար պիր սէյահաթ իճրա իտուպ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշլէր տիր:

Րուսիա սէֆիրի իլէ զէվճէսի տախի էվվէլքի կիւն սէֆարէթին Թօ... նամ մայէթ վաբօրը իլէ Պէյքօզ Ատայա կիթմիշ, պիր կիճէ օրատա գալտըգտան սօնրա տիւն Պէյօղլունա ավտէթ իթմիշլէր տիր:

—Տիֆլիս նէհրինին թուղեան իտէրէք պիր մագդար խասարաթը մուճիպ օլտըղընը կէչէն կիւն եազմըշ իտիք:

Եփրատ նէհրինին տախի միճրասընտան չըգարագ Պաղտատ վէ հէվալիսինի թախրիպ էյլէտիկի վէ էհալինին տիւշտիւկի եէս ու զարուրէթ օլտըղը վէ նէհրը մէզքիւր Էրզինկեանտա տախի թուղեան իտէրէք, նուֆուստան զայըը խայլի խասարաթը մուճիպ օլտըղը խուսուսի խապէրլէրտէն տիր:

—Զանագգալէ թիճարէթ մահքէմէսի րէիսի սապըգ Գավալեան Կարապետ էֆէնտի՝ Գավալա թիճարէթ մահքէմէսի րիյասէթինէ թային գըլընմըշ տըր:

—Աւստրիա իմբէրաթօրիչասընըն հէքիմի Մ. Պարտա՝ զէվճէ վէ քէրիմէսիյլէ պէրապէր Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր:

—Գանը քէօյիւնտէ պիր գահվէխանէտէ միւսաֆիրէթէն իգամէթ իթմէքտէ պուլընան Սիւլէյման էֆ. նամընտա պիրի՝ էվվէլքի սապահ գայըգլա Սթամպօլա կէլիրքէն սըրատա քէնտիսինի տէնիզէ աթմըշ իսէ տէ, գայըգճը թարաֆընտան գուրթարըլմըշ տըր:

Մէրգում՝ զայըթմաճա խիթիճաղ օլտըղընտան, պիրտէն պիրէ իւզէրինէ պիր ֆէնալըգ կէլէրէք վէ տէնիզի փարզ իտէճէքէ գայըգտան նիւրիւշտիւկինի պէյան էյլէմիշ տիր: Քէնտիսինտէ խասթալըգ էմարէսի կէօրիւնմէմիշ տիր:

—Կէմլէյիքտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Լէֆքէյա գարիյէսի էհալիսինտէն Գօճա Իլիանըն մախտումը՝ էլլէրի պաղլը օլտըղը հալտէ նէհր օրմանընտա պիր աղաճտան ասըլը պուլընմըշ տըր: Մագթուլը մէրգում՝ 3—4 կիւնտէն պէրու զայը ու նապէտիտ օլմուշ տըր: Իշպու ճինայէթ՝ եալընըզ Լէֆքէյա վէ ճիվարընտա տէյիլ, թէքմիլ Պրուսա վիլայէթինտէ պէյգիւք հէյէճանը մուճիպ օլմուշ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ պիլազզաթ, Պէյքէճի պէյ վէ Մէզաճիզ միւտիրի Ճիվէր պէյ հազարաթը իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր:

—

Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինին պունտան էվվէլքի իճթիմայլէրինէ տահիլ օլան զաթլարտան հէնուզ թագ խուրլէմէմիշ օլտըղընտան, մէճլիսը մէզքիւր եարըն իճթիմա իթմէյիպ կէլէճէք հաֆթա ճումա կիւնիւ ագտը իճթիմա էյլէյէճէկի իխպար օլընմըշ տըր:

—

Րուսճուգլեան Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ՝ վիճաուտ նամիզած օլուպ Գալաթիյէնին հավասըլլը իմթիզաճ խուտմէթէճէկինը պիլիթմէան, շէհրը մէզքիւր Առաջնորդլըղընտան իսթիֆա իթմիշ տիր:

Ա Զ Դ

Թաղ. Խորհուրդս պատիւ ունի ներկայիս ծանուցանել արդոց հասարակութեան թէ յառաջիկայ կիւրակէ, գիւղիս Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ տօնախմբութեանն առթիւ Գեր. Խորէն Արքեպիսկոպոս հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել ի հոգեւոր մխիթարութիւն գիւղիս պատուարժան ազգայնոց:

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Վ. Ատենադպիր   Ատենապետ
Սուքիաս Մ. Պէրպէրեան   Կէրէսէլ Բօղօսեան
Խասգիւղ, 16 ապրիլ 1887

Աթիկեան Միհրան էֆէնտինին նէնի նէշրիյաթը.

ԿԻՒԼՏԷՍԹԷՆԻ ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

Մէզքիւր քիթապ Իրանէօրիւլ հուրուֆ վէ Թիւրքի իւլ իպարէ օլուպ ինշայի սէնէտ վէ իլմուխապէր վէ արզուհալ վէ բրօթէսթօ վէ սաիր մուհարրէրաթը հավի տիր. ֆի 5½ ղրուշ:

ԼԷԹԱՅԻՖԻ ԱՍԱՐ

Մուհտէվիյաթը պիր թագըմ հիքեայաթը միւֆիտէ վէ պազը մէքթուպաթ վէ սէնէտաթտան իպարէթ տիր. ֆի 60 բարա:

ԻՔՍԻՐԻ ԷԼԻՖՊԱԻ ՕՍՄԱՆԻ

Մէզքիւր րիսալէնին նըսֆը հուրուֆաթ վէ նըսֆը տիկէրի րիւգա իլէ տիր. ֆի 1 ղրուշ:

Մէզքիւր քիթապլարըն բագօնթօսը եիւզտէ 20 տիր:

ԻԼԱՆ

Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէտէն ալմըշ օլտըղըմ 1876 օգոստոս 7 թարիխլի վէ 420 նումէրօլը էճզաճըլըգ տիբլօմամը՝ պիր սէնէ էվվէլ զայի իթմիշ օլտըղըմտան, իշպու իլան թարիխինտէն իթիպարէն 15 կիւնէ գատար մէզքիւր տիբլօմայը Գալաթատա Մ. Տիմիթրաքի Գարիպնին էճզախանէսինէ կէթիրիպ թէսլիմ իտէնէ գըթա թարաֆըմտան իքրամիյէ իթա օլընաճաղը, վէ պու մէօհլէթին միւրուրընտէն սօնրա Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէտէն նէտիճէ տիկէր պիր տիբլօմա իթասը մուգարրէր պուլունմաղըլա, զայի օլմուշ օլան տիբլօմամըն քէէնլէմեէքիւն հիւքմիւնտէ թութուլաճաղը իլան օլընըր:

16 ապրիլ 1887   Էճզաճը Ժան Զօրէֆ

ԻՐԼԱՆՏԱ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Մ. ՉԷՄՊԸՐԼԷՅՆԻՆ ՆՈՒԹԳԸ

([illegible])

Նամտար Սէրպէստիյէթ Ֆըրգասը րուէսասընտան հիչ պիրիսի, վէ համթա Մ. Բարնէլ քէնտիսի պիլէ, Սէֆէր Բլանըա տախիլ օլամըշլար, վէ պունլարտան հիչ պիրիսի, անը, հիւսնի ախլէագա մուվաֆըգ պիր չէյ կէօրէրէք Թաչօրն էյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմէմիշլէր տիր. (Ալգըշլար).

Ֆագաթ տիկէր պիր սաճինլէք տահա վար տըր քի, պունտան տա զիյատէ տըգգաթա չայան պիր չէյ տիր. վէ օ տախի չու տըր քի, պու զաթլարտան հիչ պիրիսի, անը թագպիհ էյլէմէք ճէսարէթինէ տէ մալիք պուլունամամըշլար տըր. (Ալգըշլար).

Հիչ պիր մէտէնի մէմլէքէթ էմսալի կէօրիւլմէմիշ տէրէճէտէ ախլէագ պօզուճու հալի պուլունան մէզքիւր Սէֆէր Բլանը միւճիպինճէ, Իրլանտալը ալաքլի քիրաճըլարը, մահքէմէ Թարաֆընտան գարարկիր գըլընան միւնասիպ պիր քիրա միգտարընը տա գապուլ իթմէյիպ, օնա գուլագ պիլէ ասմըյաճագլար, վէ քիրաճըլար պինէթիս քէնտի պէյնլէրինտէ մէշվէրէթ իտիպ, նէ միգտար չէյ վէրմէքլիյէ գարար վէրիրլէր իսէ, օ գատար քիրա վէրմէլէրի լազըմ կէլէճէք տիր.

Լաքին էկէր ալաքլի սաճիպլէրի օ միգտարը գապուլ իթմէզլէր իսէ, քիրաճըլար տախի հիչ պիր բարա քիրա վէրմէյէճէքլէր, վէ պու սուրէթլէ ալթըրտըգլարը բարալարը, Իթթիհատը Միլլէթ (Նէշընըլ Լիկ) մէմուրլարընա վէրէճէքլէր տիր քի, օնլարտա իսթէտիքլէրի կիպի գուլլանըրլար. (Կիւլէրլէր).

Տիմէք տիր քի ատալէթ մէպտէսի տէնիլէն չէյ պիւթիւն պիւթիւն րաֆ օլունաճագ, աստաղը միլք քէնտի հուգուգընտան սաքիթ գըլընաճագ, վէ պօրճ սաճիպլէրի տախի, գանունը, եանի քէնտի հազգլարընտա խալըրը սուրէթտէ թատիլ օլունմուշ գանունը տա այագ ալթընա ալարագ քէնտի պօրճլարը իչին քէնտի քէյֆիլէրինին իսթէտիկի գատար բարա վէրէճէքլէր վէ օնտան էօթէսինի թանըմայաճագլար տըր.

Թէէսսիւֆէ խուսուսը եալընըզ պօրճ սաճիպի քէնտի իսթէտիկի կիպի սըրասընա գօյաճագ տէտիյիմտէ, պիւթիւն սէօյլէնէճէքլէրի սէօյլէմիշ տէյիլիմ. չիւնքի Իրլանտալը ալաքլի քիրաճըլարըն տա ինսաֆը հազգ էյլէմէք իչին չունը տախի սէօյլէմէլիյիմ քի, քէնտիսի էն Նամուսլու ատէմլէրտէն պիրիսի տիր. (Ալգըշլար).

Իրլանտալը չիֆթճի գաթ պէ գաթ կէօսթէրմիշ տիր քի, քէնտի գուտրէթինին միւսաատէ իտէպիլէճէյի տէրէճէտէ քէնտի պօրճլարընը թէէտիյէ էյլէմէքլիյէ քհամիլէն իսթէքլի պուլունմագտա տըր. (Ալգըշլար).

Ֆագաթ Իրլանտալը Իթթիհատը Միլլէթ տիր քի արայա կիրմէքտէ տիր. պու ֆէսատ իթթիհատը տըր քի, չիֆթճի իլէ քէնտի վէզաիֆի, չիֆթճի իլէ քէնտի նիյէթլէրի, վէ չիֆթճի իլէ քէնտի վիճտանը արասընա պազըրը սօգմագտա տըր. չիֆթճինին քէնտի պօրճունա նէ միգտար չէյ թէէտիյէ իտէճէյինի քէնտիսինէ խապէր վէրմէքտէ, վէ օնտան ֆազլա պիր չէյ թէէտիյէ էյլէմէսինի զօր իլէ մէն իթմէքտէ տիր. (Ալգըշլար).

Պէօյլէ պիր ֆէսատ իթթիհատընըն տիւշմանը ֆէլաքէթ օլուպ պաթաճաղընա էմին օլապիլիրսինիզ. չիւնքի քէնտի էսասը ֆէնալըգ իթմէք օլուպ, գաթիյյէն տախի պու ֆէնալըգա չէրիք պուլունմագտա տըր (Ալգըշլար)

Չիւնքի քէնտի հիւքմինի պազը սագլամագ իչին պաչգա պիր գուվվէթի եօգ տըր.

Պու իթթիհատըն Իրլանտալը չիֆթճիլէր իւզէրինէ իճրա էյլէմէքտէ օլտըղը ճէպր թարզընըն պիր գաչ նիւմունէլէրինի սիզէ թագտիմ իտէյիմ.

Իրլանտատա ճինայէթին մէնի իչին թէրթիպ օլընան գանունը պէճրիյէ բարլամէնթօյա թագտիմ օլընտըղընտա, պու գանուն իչին աէրպէսթիյէթի լազըմ իտէճէք պիր գանուն տըր տէտիլէր իտի. (բարլամէնթօնըն Իրլանտա մէպուսլարը րէիսի օլան Մ. Բարնէլին սէօզլէրի իչին տէյօր քի, Մ. Կլատսթօն տախի պու պապտէ Մ. Բարնէլէ հէմֆիքիրտար պուլունըրյօր.)

Ֆագաթ հա՞նկը աէրպէսթիյէթին լազըմ իչին տիր —իւըըսըզըգ աէրպէսթիյէթինին, գատընլարա հագարէթ իթմէք աէրպէսթիյէթինին, վէ չալըշգան ատէմլէր աէրպէսթիյէթինին լազըմ իչին.— (Ըալըգըշլար վէ Խիւգրաք սէսլէ Թաչօրն ալգըշլէլէրի)

Նէ՞ իչին ըալըգ չալըյօրըզ.

Ճինայէթ իչի՞ն մի ըալըգ չալըյօրսընըզ, եօգսա ճինայէթէ գարշը օլան ճէզա իչի՞ն մի. (Ալգըշլար)

Պու սըրատա, էճ գանարէլէրին պիրիսինտէ օթուրան պիր զաթ այագա գալգըփ վէ րէք թահրիք օլունմըշ պիր հալտէ Մ. Չէմպըրլէյնէ խիթապէն, —«Գատընլարա հագարէթ իթմէք Իրլանտալըլարըն Թապիաթընտան տէյիլ տիր» տէյի պաղըրըր. (Ըալըգըշլար վէ կիւրիւլտի)

Մ. Չէմպըրլէյն— Տօ՛ւր, աճէլէ իթմէ.

Ա՛նը զաթ թէքրարէն այագա գալգըփ պաղըրարագ պիր թագըմ չէյլէր սէօյլէր իսէ տէ, արտ գանարէլէրտէն զուհուրա կէլէն կիւրիւլտի վէ չամաթատան նէ սէօյլէտիյի անլաշըլամազ. վէ պիր մէմուր կէլիպ մէրգումը տիշարը չըգարմագ իսթէր իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամազ.

Մ. Չէմպըրլէյն— Պիզ հիչ պիր քիմսէյի պուրատան տիշարը չըգարմագ իսթէմէյիզ. (Ալգըշլար) Պէնիմ սէօզլէրիմի գաթ իտէն զաթըն շիքայէթ իթմէքլիյէ պիլէ ֆիքրիմինճէ կէչիրմէմ. վագըա իհթիմալ տըր քի, պունըրլա նութգըմ պիր ազ տահա ուզամաճագ տըր. ֆագաթ եէրիմէ օթուրմամտան էվվէլ քէնտիսինի քհամիլէն խօշնուտ իտէճէյիմի վաատ իտէրիմ. (Ալգըշլար)

Մումաիլէյհ զաթ՝ պէնիմ նութգըմը գաթ էյլէտիյի սըրատա, սուվալ իտիյօր իտիմ քի, պազըլարըն պազը սագլամագ արզուսընտա պուլունմըշ օլտուգլարը աէրպէսթիյէթ հա՞նկը աէրպէսթիյէթ տիր.

Իւըըսըզըգ իճրասը աէրպէսթիյէթի մի. գատընլարա ֆէնալըգ հագարէթ իթմէք աէրպէսթիյէթի մի. չալըշգան ատէմլէրի խարապ էյլէմէ՞ք աէրպէսթիյէթի մի. Էշխասըն վէ Ալլահըն հէր գանունլարընը այագ ալթընա ալմա՞գ աէրպէսթիյէթի մի. (Ալգըշլար)

Պու ֆէնալըգլարըն էօնիւնիւ ալմագլըգ պիր պէտպախթլը՞գ մը տըր տէյի զանն իտիյօրսընըզ.

Մէզքիւր ֆէնալըգլարըն հէր պիրիսի տէ իճրա օլընմագտա օլտըղընը իսպաթ իտիպ կէօսթէրէճէյիմ.

Պունտան պիր միւտտէթ մուգատտէմ Մ. Գըրթին նամ զաթըն տէհշէթլի սուրէթտէ գաթլ իտիլմիշ օլմասը, քհաֆֆէնիզին տէ խաթըրլարընտա օլմալը տըր.

Մ. Գըրթինին գաթիլլէրի ալա պուլունամատըլար.

Քէնտի ֆամիլեասը ազալարընտան պազըլարը, էլան քէնտի չիֆթլիյինտէ պուլունմագտա տըրլար.

Պունլար Մ. Գըրթինին գաթլինտէն պէրու պիր տիւրլիւ ֆէնալըգլարա վէ հագարէթլէրէ հէտէֆ օլմագտա տըրլար. վէ մէրհամէթսիզ սուրէթտէ գօվալանըյօրլար. (Ալգըշլար)

Պունլարըն պիր չէյ ալըպ սաթմալարը, Իրլանտա Իթթիհատը միլլիյէսի Թարաֆընտան մէն օլունմուշ տըր. չիւնքի քէնտիլէրինտէն պիր չէյ սաթըն ալաճագ օլանլար, եախօտ քէնտիլէրինէ պիր չէյ սաթմագ իսթէյէնլէր, եօլլըմ Թէհտիտի Թահթընտա պուլունտըգլարընտան (պօյգօթըր) պիր չէյէ ճէսարէթ իտէմէզլէր. մէզքիւր ֆամիլեանըն խըտմէթքեարլարընա տախի հագարէթ իտիլմէքտէ, էլհասըլ Թէքմիլ սէրպէսթիյէթլէրի էլլէրինտէն ալընմագտա տըր (Օ՜հ, օհ, սէսլէրի վէ կիւրիւլտի.) Կէօրիւնիւր քի պուրատա տախի Իրլանտալը ֆէնալըգլարընա հիւսնի Թէվէճճիւհ Նազարը իլէ պագանլար պուլունըյօր. վէ պունլարըն տա, պիկիւնահ չախըսլարա հագարէթ իթմէքլիյէ պէօյլէ իթթէֆագլէրի պուլունմըշ օլմալը տըր. (Ալգըշլար)

Գըրթին ֆամիլեասը գատընլարը, քէնտի մէզհէպճէ վազիֆէլէրի իճրասընտան տա մէն իտիլմիշլէր տիր, վէ քիլիսէյէ կիթմէք ճէսարէթինէ մալիք պուլընամայօրլար, չիւնքի Իթթիհատը Միլլէթ ազալարընըն հագարէթինէ Թապի պուլունաճագլար տըր. Պու գատընլար Գաթօլիք տիրլէր. պատարագ տինլէյէճէքլէր տիր. ֆագաթ գապիլի եօգ.

Էլհասըլ պու ֆամիլեանըն ազալարը իչին, եաշամագ տէնիլէն չէյ թահամմիւլի խարիճինտէ չըգմըշ տըր. վէ տէրխաթըր իտիլմէլի պունլարըն իչինմիշ օլտուգլարը գապահաթ նէ՞ իմիշ.

Պունլարըն գապահաթը օ տըր քի, Իրլանտալը ֆէսատճըլար մարիֆէթի իլէ գաթլ իտիլմիշ օլան պիր ատէմին տուլ գարըսը վէ էօքսիւզ չօճուգլարը պուլունմուշ օլըյօրլար.

Պու պիչարէլէր իչին արթըգ եաշամագլըգ գապիլ օլամայաճաղընտան, թապիաթ իլէ քէնտիլէրի տէ մէմլէքէթի թէրք իթմէք արզուսունտա պուլունըյօրլար. ֆագաթ չիֆթլիքլէրինի սաթմագ իչին տէ քէնտիլէրինէ միւսաատէ եօգ տըր. տիվարլարա եաֆթալար եաբըշտըրըլմըշ վէ հէր քիմ պու մէզքիւր չիֆթլիյի սաթըն ալմագլըղա ճիւրէթ իտէր իսէ, քէնտիսինին տախի Մ. Գըրթին կիպի գաթլ իտիլէճէյի մէզքիւր եաֆթալարտա իլան իտիլմիշ տիր. վէ կէօրիւնիւշէ նէզարէն, Մ. Գըրթինին գաթիլլէրի, քէնտի ֆամիլեասընը տախի քհամիլէն խարապ վէ բէրիշան էյլէմէյէ գարարը գաթի վէրմիշլէր տիր. (Ըալըգըշլար վէ ալգըշլար)

Լօրտ Ֆրետէրիք Գէյվընտիշին (լօրտ Հարթինկթընըն գարտաշը) վէ Մ. Պիւրքին Ֆէօնիքս Բարգ նամ սէյրանկեահտա գաթլ իտիլմիշ օլմալարը տա խաթըրընըզտա տըր քի, պու վուգուաթ պիւթիւն տիւնեայը տէհշէթէ սալմըշ տըր.

Սիզէ պունչա պիր էմսալ տահա կէօսթէրէյիմ.

Տահա պունտան իքի իւչ այ մուգատտէմ, Պայըրս Նամընտա պիր զաթ գաթլ օլունտը.

Պայըրս, պիր արալը քիրաճըսը տէյիլ իտի. իլլա, պիրիսինին մահքիւմ օլուպ տիշարըյա չըգարըլմըշ օլտըղը պիր չիֆթլիյին խարիճինի մուվագգաթ սուրէթտէ քէնտի իւզէրինէ ալմըշ իտի.

Պու զաթ 35 եաշընտա կէնճ պիր ատէմ օլուպ, գարըսը վէ իւչ նէֆէր տէ էվլատլարը պուլունմագտա, չալըշգան, վէ էհլի ըրզ պիր ատէմ իտի, վէ Իթթիհատը Միլլէթին իլանընա գարշը, պօյուն էյմիշ պիր չիֆթլիյին իշինի քէնտի իւզէրինէ ալմագ քիւսթախլըղընտան պաշգա, հիչ պիր ատէմէ պիր ֆէնալըգ իթմիշ օլտըղը կէօրիւլմէմիշ վէ իշիթիլմէմիշ պիրիսի իտի.

Պայըրս պիր կէճէ էվի նէֆէր զապթիյէլէր իլէ պիրլիքտէ էվինէ ավտէթ իթմէքտէ իքէն, պիր պէօլիւք չարգըճըլար, էվլէ պէօլիւնիւպ օլըն էվի Թարաֆընտա տիվիլմիշ օլտըգլարը հալտէ, Պայըրսըն վէ քէնտի արգատաշլարընըն կէչիպ կիթմէլէրինէ գատար պէքլէտիլէր, վէ եըմի եարտա ուզագլըղընտա վէ եքի Թարաֆտան պիր սըրա աթէշլի խուիպ, իւչիւնիւ պիրտէն եարալատըլար. ֆագաթ Պայըրս օլ տէրէճէտէ աղըր սուրէթտէ եարալանմըշ իտի քի, եքի իւչ սաաթ սօնրա տէհշէթլի իշկէնճէլէր իչինտէ րուհունու թէսլիմ էյլէտի (տիվանխանէնին կէրիսինտէն կիւլիւշ սէսլէրի իշիթիլիր. պիրիսի տախի «սէն քէնտինի տէ սագըն» պաղըրըր. ալգըշլար, ըալըգլար, վէ կիւրիւլտի).

Էֆէ՛նտիլէր, բօլիթիգաճա ախլէագ պօզուգլուղունա իշթէ պիր նիւմունէ տահա կէօրիւյօրսընըզ. վէ իշթէ պու տախի Սէրպէստիյէթ Ֆըրգասը րուէսասընըն հարէքէթինտէն Թէվէլլիւտ էյլէմիշ տիր. Պէն սիզէ վուգուաթլար զիքր իտէյօրըմ. վէ հիչ տէյիլ իսէ պիզէ մուխալիֆ պուլընանլարըն պու վուգուաթլարը իշիթմէքլէրինտէ սիւքիւթ իտիպ ութանըրգլարընտան վէ տէհշէթլէրինտէն գըզարըբ պօզարաճագլարընը զանն իթմէքտէ իտիմ (Ալգըշլար). հալ պու քի, սիզէ գաթիլլէրտէն պահս էյլէտիյիմ սըրատա, պինէթիս պու մէճլիսին տախիլինտէ տէ պիր ատէմ պուլունապիլիյօր քի, խիւզիւմէ գարշը «սէն քէնտինի տէ քէնտինի սագըն» տէյի պաղըրըյօր (Ալգըշլար, ըալըգլար, վէ «այը՛պ» սէսլէրի).

Աճէպա օ սըրալարտա՛ մը կէլտիք քի, գաթլ օլընմագ Թէհտիտի Թահթընտա պուլընմագտըգըն բօլիթիգա մատտէլէրինտէն պահս էյլէմէյէ տէ միւքթէտիր օլամայաճագըզ (Խիւգրաք սէսլէ ալգըշլար).

Իշթէ Մէճթէմաի Ամէրիգանըն Չիգագօ չէհրինտէ Թէէսսիւս իտէն մէճլիստէ հազըր պուլընանլարըն հարէքէթը պունլար օլտուլար. (Ալգըշլար)

([illegible])

ԳՈՒԼԱԳՍԸԶԵԱՆ ՄԱՐԳԱՐ ԷՖ.ՆԻՆ

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

Էվվէլքի եազտըղըմըզ վէճհ իլէ, գասապ չըրաղը Լազարընին գաթլինտէն տօլայը մազնուն օլան Գուլագսըզեան Մարգար էֆէնտինին էմր մուհաքէմէսինէ՝ տիւն սաաթ 7 պուչուգտա պիրինճի տէֆա օլարագ Տէրսաատէթ ճինայէթ մահքէմէսինտէ ալէնէն իպթիտար գըլընմըշ տըր.

Հէյէթը մահքէմէ՝ պէր վէճհը աթի թէշէքքիւլ իթմիշ տիր.

Վաքըֆ էֆ. հաքիմլէրի՝ րէիս. Էմին, Արիֆ, Իզզէթ վէ Գաբրիէլեան Գաբրիէլ էֆէնտիլէր՝ ազա, Համտի էֆէնտի՝ միւտտաիի ումումի, Գաբրիէլ էֆ.՝ զապըթ քեաթիպի.

Մարգար էֆ.նին վէքեալէթինի՝ տավա վէքիլլէրինտէն Սարրաֆ Թօրոս էֆէնտի, վէ միւտտաիի չախսի սըֆաթը իլէ հազըր պուլընան Լազարինին վալիտէսինին վէքեալէթինի Միչէլ Տօրիգա էֆ. տէրուհտէ իթմիշլէր իտի. Սամիունա մախսուս օլան մահալ 5—600 քիշի իլէ խընճախընճ տօլմուշ իտի.

Րէիս՝ էվվէլ էմրոտ Մարգար էֆէնտինին ատին ու սէնաաթ վէ մահալը վէլատէթինի պէր միւթատ սուալ իթտիքտէն սօնրա,

—Սիզ Լազարի Նամընտա պիրինի էօլտիւրմիշսինիզ, սաճի՞հ մի տիր.

Մարգար.—Խայր.

Րէիս.—Շիմտի էվրագընըզ օգունաճագ տըր, տինլէյինիզ.

Պաշքեաթիպ էմրի իւզէրինէ զապըթ քեաթիպի՝ սուրէթի զէյլտէ մունտէրիճ իթհամնամէյի գըրաաթ իթմիշ տիր.

Սուրէթը իթհամնամէ

1302 սէնէսի գէկտեմպըրին 19ընճը ճումա էրթէսի կէճէսի սաաթ 1է չէրեէք գալարագ Պէյօղլընտա Գուլէ գարուսը ճիվարընտա Մագրի սօգագընտա Թաչ Նէրսէսէնտէ գասապ չըրաղը Լազարյի րէվօլվէր իլէ ճէրհ ու գաթլ էյլէտիկի իտտիաս իլէ մազնունէյհ օլան սարրաֆ Գուլագսըզ օղլու Մարգար հազգընտա Պէյօղլու իսթինտագ տաիրէսինճէ ճէրեան իտէն թահգիգաթը խաթիմէթագիյէ վէ մուամէլաթը գանունիյէյի միւթէզամմըն էվրագ իւզէրինէ հէյէթը իթհամիյէտէն վէրիլէն մազպաթատա թաֆսիլաթը մունտարիճ օլտուղը իւզրէ, մազնունը մէրգում Մարգարըն ֆիիլը գաթլի իրթիքեար էյլէտիկի՝ մագթուլ իլէ պուլունտըղը էլմոն պէյնինտէ վագը օլան իւֆթէթտէն տօլայը մէրգում հազգընտա պազը թէշէպպիւսաթը իմթիգամճույանէսինի միւթէզամմին սէպգ իտէն իգրարը, վէ չահիտլէրին ալէյհտէրէճաթ վագը օլան իֆատաթը, վէ մուայէնէ րաբօրթընըն միւնտէրիճաթը տէլալէթիյլէ Թէհագգուգ իթմիշ, վէ պինաէն ալէյհ մէրգում Մարգար՝ գաթլ ճինայէթինին ֆաիլի պուլունմըշ օլմագլա իթհամ օլընըր.

ֆի 1 ապրիլ 303

Հէյէթը իթհամիյէ [illegible]

Րէիս հիւսէյին Րիւշտի էֆէնտի, ազա Ահմէտ Թէվֆիգ վէ Ակեաս էֆէնտիլէրտէն միւթէշէքքիլ օլան Տէրսաատէթ հէյէթը իթհամիյէսի՝ իսթինաֆ միւտտաիի ումումիլիկի մուավինլէրինտէն, իզզէթլու Համտի էֆ. տախի հազըր օլտուղը հալտէ միւզաքէրաթա մախսուս օլան օտատա պիլիճթիմա, 1302 սէնէսի գէկտեմպըրինին 19ընճը ճումա էրթէսի կէճէսի սաաթ 1է չէրեէք գալարագ Պէյօղլընտա Գուլէ գարուսը ճիվարընտա Մագրի սօգաղընտա Թաչ Նէրսէսէնտէ գասապ չըրաղը Լազարյի րէվօլվէր գուրշունը իլէ ճէրհ ու գաթլ էյլէտիկի իտտիաս իլէ մազնունէյհ օլան մահալլէ մէզքիւրէտէ Գարաքէօյ գարուսը ճիվարընտա 22 նումէրօլը տիւքքեանտա սարրաֆլըգ իտէն Գուլագսըզ օղլու Մարգար հազգընտա Պէյօղլու իսթինտագ տաիրէսինճէ ճէրեան իտէն մուամէլաթը Թահ-

---

(130)

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄԻՒՀԻԼԼԻՖԻ

ԺՕՐԺ ՕՀՆԷԹ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Գլիննագ արթըգ քէնտի քէնտիսինի զապթ իտէմէյէրէք.— Տիմէք քի Կրասս տա պուրատա՞ մը տըր.

Ժօէ.— Պուրատա՞ մը տըր, նէ՞ տէմէք, էլպէթթէ քի պուրատա տըր. Լէտի Րիչմօն՝ Պաճուր Սինկին միւսաֆիրի տիր, իւչ կիւնտէն պէրու սէրայը Կիւլիսթօնտա իգամէթ իթմէքտէ տիր. Լօրտ Արթիւր կէլէմէտի, պուրասը սաճիհ. չօգ խօրկուն, պինչարէ ատամ չօգ գուվվէթտէն տիւշտի. Սէօզ արամըզտա ամմա, մէմուլ իթմէմ քի օ ատամըն էօմրիւ տահա ուզուն օլսուն. ճէմիյէթլէրէ Փիլան գարըշմագտան իճթինապ իտէյօր, կէլիր կէլմէզ սըթմայա Թութուլտու, վէ Պաճարտա վուգու պուլաճագ չէնլիքլէրտէ հազըր պուլընամայաճագ տըր. Կէօրիւնիւր քի պու չէնլիքլէր րէք միւքէմմէլ չէյլէր օլաճագ, Լէտի Կրաս՝ Լօրտ հազգընտաքի սատագաթընա պինաէն Պաճուր Սինկին չու տավէթնամէսինի ազլա գապուլ իթմէյիպ, Լօրտըն եանընտան այրըլմամագ իսթէտի իսէ տէ, Լօրտ րազը օլմատըղընտան վէ էյլէնճէյի հալտէ քէնտի տախի կէլէճէյինի վաատ էյլէտիյինտէն, Կրաս կէլմէկէ մէճպուր օլտու. չիմտիյէ գատար մէյտանա չըգմատը, մէմուլ իթմէմ տէ քի կէլէպիլսին, չիւնքի սըթմասը հիչ մէյտան վէրմէյօր.— տէյէրէք, Ժօէ այագա գալգըփ.— Միւսաատէնիզ իլէ կիտէյիմ տէ սիզին իչինիզլէ ուղրաշմագա պաշլայըմ, պիր ան էվվէլ չու իշի թէմիզլէյիմ. լաքին սիզ պիր գաչ կիւն տահա հէր հալտէ պուրատա գալմալըսընըզ քի պիր էյիճէ էյլէնէսինիզ. պէն նիչէ նիչէ Թօհաֆ գարըլար կէօսթէրիրիմ պիր պիլսէնիզ. Շիմտի սիզէ կէօրիւշիւրիւզ, պէն տէրհալ կէլիրիմ. Էվվէլ պէ էվվէլ կիտէյիմ պուրատա պուլունտուղունուզու Լէտի Կրասա խապէր վէրէյիմ.— տէյիփ Ժօէ ղայպ օլտու.

Մ. տը Գլիննագ տուրտըղը եէրտէ չաշըրտը գալտը.

Հանրի բէնճէրէտէն պաշընը չըգարըբ.— Հէր չէյի իշիթտիմ. վագըա օնտա մէհարէթ վար ամմա, սէն տէ բէք եօրուլմա տավրանտըն. հիչ չիւպհէ եօգ քի Ժօէ սէնի ալտաթտըմ տէյու տուրույօր. Լաքին զանն իթմէ քի պունըլա պիթտի, իչին գօյուսը կէրիտէ տիր հա՛. տահա Լէտի Րիչմօնըն հիւճիւմինէ տէ մուգավէմէթ իթմէլի, Կրաս պու մէլուն գանպուրտան տա վահշի տիր, օնըն իչիւն օլմայա քի ալտանասըն. սանա նէ եարաճաղընը տիւշիւնմէկէ մէյտան վէրմէմէք իչիւն չիմտի խապէր կէօնտէրիպ հուզուրընա ճէլպ իտէճէք տիր, հազըր օլ.

Րաուլ.— Ամա՛ն եա Րապպ, օ խապիս գարը նէրէյէ կիթսէմ գարշըմա՞ մը չըգաճագ. պիչարէ Մայա Նիւմայը չու խապիսին էլինտէն գուրթարա՞մայաճագ մըյըմ.

Հանրի.— Սապր էթ, պիզիմ տէ սըրամըզ կէլիր, հիտտէթ վէ չիտտէթ գուլլանմագ վէ պէյանը նէֆրէթ իթմէք զէմանը տէյիլ. պունլարըն հիչ պիր ֆայտէսի օլմատըգտան պաշգա բէք չօգ մազարրաթը օլապիլիր.

Ֆիլհագիգա Հանրի տ'Ալրէմրին քէշֆի մուճիպինճէ, պիր գաչ տագիգէ սօնրա Ժօէ տիլի տիշարը տիւշմիւշ օլտըղը հալտէ կէլիպ.

—Պէնիմ իլէ կէլինիզ, Լէտի Րիչմօն սիզի պիր ան էվվէլ կէօրմէք իսթէյօր. Պուրատա օլտըղընըզը իշիտիր իշիթմէզ, հայրէթինտէն տօնտը գալտը, պիր տիւրլիւ ինանմը Թօլայամատը. օ տա պէնիմ կիպի սիզի պուրատա կէօրէճէյինի ասլա մէմուլ իթմէզ իմիչ. աման պիր ան էվվէլ կիտէլիմ, զիրա ախլագընը պիլիրսինիզ եա՛, պէքլէմէքտէն հիչ հազզ իթմէզ. սէօզ արամըզտա եա՛, պէնճէ չու իգտիվաճտան նէ Կրաս պիր չէյ անլատը, նէ տէ Լօրտ պիր լէզզէթ ալապիլտի. Կէօրսէնիզ էվվէլքինտէն պին գաթ զիյատէ Թէլաշլը, Թիթիզ պիր գարը օլմուշ տըր. պանա գալըրսա սիզտէն այըլտըղընա չօգ բէշիման օլմուշ տըր.

Մ. տը Գլիննագ սաֆվէթի գալպիյէսի իգթիզասընճա, Ժօէնին ֆիթնէքեարանէ սէօզլէրինէ վէրէճէք պիր ճէվապ պուլամատըղընտան, սիւքիւթի իխթիյար իթմէքտէ իտի. անճագ չու տախի սիւքիւթտէն Ժօէ բէք մէմնուն օլամամագտա իտի. Պիր արալըգ պաղչէտէ կիտէրքէն, Ժօէ Րաուլը տուրտուրթուպ.

—Րաուլ, հիչ պիր ճէվապ վէրմէյօրսըն. նիչի՞ն էֆքեարընը պէյան իթմէյօրսըն, անլայամայօրըմ. Զաթէն Բարիստէն հարէքէթ իտէճէյիմիզ սըրատա տա, արամըզտա պիր պիւրուտէթ հիսս իթմիշ իտիմ, պանա պիր ղարազը՞ն մը վար տըր. Լաքին, պիրատէր, պէնիմ գուսուրըմա պագմամալը. չիւնքի չէքլիպ, պիչիմսիզ եարատըլմըշ պիր ատամ օլտըղըմ ճիհէթլէ, արա սըրա օ տէրէճէ մուզտարըպ օլուրըմ քի, թահամմիւլ պիւսպիւթիւն Թէգատիլ օլուր.

Ժօէնին մագսատը, Մ. տը Գլիննագըն չիւպհէսինի զայիլ իթմէքտէն իպարէթ իտի. Ժօէ պունլարըն հէր վէճհ իլէ կէօզլէրի աչըլմըշ օլտըղընա էմին իտի իսէ տէ, Խավիտ Տօրանի վէ Կրաս Րիչմօն վէ քէնտի պէյնլէրինտէ պութխանէտէ կիւզէրան իթմիշ օլան սէօզլէրի Նամլօնըն իշիթմիշ օլտըղընը պիլմէմէքտէ իտի. անճագ Րաուլ հիչ պիր սէօզ գարըշմամասընտան տօլայը կիթտիքճէ վէսվէսէսի արթարագ, Կրասըն հուզուրընա չըգտըղը սըրատա աղըրտաքի քիլիտին աչըլաճաղընը մէմուլ իթմէքտէ իտի.

Ժօէ սէօյլէյէ սէօյլէյէ, վէ Րաուլ սինիրլէյէ սինիրլէյէ սէրայը Կիւլիսթօնըն պաղչէսի գարուսընա վասըլ օլտըլար.

Ժօէ.— Պէն իչէրի կիրէյիմ քի, եօլու սիզէ կէօսթէրէյիմ.— տէտի վէ պէօյիւք պիր ճամլը գարու աչարագ, Րաուլը մէրմէր տէօշէլի ճէսիմ պիր հավլույա տախիլ էյլէտի. Պաղչէն Հինտիսթան ուսուլի իտի, վէ պաղչէ խուրմաքեարի տէօշէնմիշ պիր չօգ սալօնլարտան կէչիլիրտի սօնրա, քիւչիւք պիր օտայա կիրտիլէր. պու օտանըն այտընլըգը ալաճագ բէնճէրէսի Թամամիտա օլուպ հէր Թարաֆը կէնիշ վէ ալչագ սէտիրլէր մէֆրուշ իտի.

Ժօէ պիր գաչ տագիգէ Րաուլը եալընըզ պըրագտըգտան սօնրա, կէլիպ.

—Ազիզիմ Գլիննագ, Պաճուր Սինկ Լէտի Րիչմօն իլէ կէօրիւշտիւ. զանն իտէրիմ քի Լէտի Րիչմօն բրէնսէ սիզտէն պաշգա աչար, պէն պիր Թարաֆա չէքիլէյիմ. Լաքին պիրազտան պուրայա կէլէճէքլէր պիր իշարէթլէ Կրաս անլաթըր. Պէն կիտէյիմ տէ չիմտի եինէ կէլիրիմ. սիզ բահաթճա Կրաս իլէ կէօրիւշիւնիզ. իքի եակի մաշուգլար, պիր եէրէ կէլտիքլէրի հալտէ Թայլի պիր չօգ սէօյլէյէճէք չէյլէր պուլուրլար.— տէյիփ Ժօէ տիշարը չըգտը.

Րաուլ եալընըզ գալտըգտա, պիր Թագըմ քէտէրնաք միւթալաաթա տալտը. Տիւշմէնլէրի էլինէ տիւշմիւշ օլտըղը, վէ եէտինտէ հիչ պիր գուտրէթ վէ գուվվէթ գալմամըշ պուլունտըղը հալտէ եագայը Նասը՞լ գուրթարապիլէճէյինի տիւշիւնմէքտէ իտի, արա սըրա եէյս ու քէտէրինտէն ագլընը զայի իտէճէք տէրէճէլէրէ կէլմէքտէ իտի.

Տիվարտա ասըլը օլան ճէսիմ պիր այինէնին եանը պաշընտաքի գարու բէրտէսի խաֆիֆճէ գալտըրըլարագ, Լէտի Րիչմօն իչէրի կիրտի.

(Տէվամը)

գիգիկ.յի միւթէզամմին օլուպ, պաթագրըր իկիա գըլընան էվրագ՝ իսթինաֆ միւտտաիր ումումիլիկի մէմուրլյէթը պէհլյէսինին 26 Ճէմազիւլ ախըր սէնէ 304 վէ 10 մարտ սէնէ 303, Թարիխլի վէ 191 Նումէրօլը մուժգի իտտիհամնամէսիլէ պէրապէր հէյէթը իթհամիյէյէ թէվտի օլընմաղլա, Ճէմիէտի սըրասը իլէ գապլ քիաթիպի Շէվքէթ պէյէ գրաաթ իթթիրիլտի Սալիֆիւլ պէյան իտտիհամնամէ միւնտէրիճաթը տախի իճրա գըլընան թահգիգաթը ինթիճաթըյէսինէ նազարէն, մագնունը մէրգում՝ ֆիլիը գաթլէ Շուրաթլըը ինքեար իթմիշ իսէ տէ, պալըրըը Էլմօն իլէ իւլֆէթ իտմէսինտէն տոլայը մէրգում Լազարի հագգընտա պագը թէհէպպիւսաթը հիստէթքեարանէ վէ ինթիգամճույանէսինի միւթէզամմին իգրարը իլէ, Բանայօթ, վէ Ակօն, վէ Էնճիք, վէ Անկէլօտի, վէ պագգալ Եուվան վէ սաիր քեսանըն մալումաթ վէ մա էլգասէմ (Եէմին իլէ) վէ ալէտտէրէճաթ վուգու պուլան իֆատէրաթընտան միւթէհասսըլ տէլաիլէ վէ քամիլ բաորէթը իլէ մէվճուտ խարիթալարտան օլըման իսթիտլալա նազարէն, մագնունը մէրգումըն Լազարի իլէ Էլմօն պէյինինտէ հասըլ օլան իւլֆէթտէն միւթէֆասիր օլարագ պիթթէհավվիւր ֆիիլը գաթլի իրթիքեապ էյլէտիկի սապիթ օլմուշ, վէ պինաէնալէյհ մէրգումըն հարէքէթի գանունը ճէզանըն 174ինճիւ մատտէսինին ֆըգրայի էվվէլիյէսի հիւքմինիւ միւսթէլզիմ էֆալտէն պուլընմըշ օլմաղլա, մէրգումըն օլվէճհիլէ ճինայէթլէ իթհամը թալէպինտէն իպարէթ տիր։

Մուավինի ումումիլէյհին իֆատէի շիֆահիյէսի պիլիսթիմա իտտիհամնամէ մէալինի թէքրարտէն իպարէթ օլըրըը անլաշըլըրտըգտան վէ Ուսուլը Մուհաքէմաթը Ճէզայիյէ գանունընըն 206ընճը մատտէսինէ թէվֆիգը մուամէլէ օլընըրտըգտան սօնըրա, 207ինճի մատտէսինտէ կէօսթէրիլտիկի վէճհ իլէ պիլա ֆասըլա միւզաքէրէյէ լէտէլ իպթիտաար մագնունը մէրգում Մարգարըն միւթէվէֆա Լազարիյի գաթլ ու իթլաֆ իթմէսինտէն տոլայը հարէքէթի գանունը ճէզանըն 174ինճիւ մատտէսինին ֆըգրայի էվվէլիսի հիւքմինէ մուվաֆըգ էֆալը ճինայէթտէն օլըրըընտա, վէ իթհամը քեաֆի էվրագը թահգիգիյէտէ տէլաիլ վէ էմարաթ մէվճուտ պուլընտըրընտա մէալի, պէյանըճիյը իտտիհամնամէ մէրգում Մարգարըն Ճէրաաթէթ մահքէմէի իթթինաֆիյէսի ճինայէթ գըսմընտա վէճահէն մուհաքէմէսի իճրա օլընմաղ իւզրէ ֆիիլը մէզքիւրտէն տոլայը ճինայէթլէ իթհամըննա 1304 սէնէսի ճէմազի իւլ ախըրըն 30ընճը վէ 1303 սէնէսի մարտընըն 14ինճիւ կիւնիւ պիլիթթիֆագ գարար վէրիլմիշ, վէ միւթէֆէհիմը մէրգումըն հալը մէվգուֆիյէթտէ օլըրըը էվրագը թահգիգիյէ մէալլէրընտէն անլաշըլմագընա մէալի ախզ ու կիրիֆթինէ հաճէթ կէօրիւլէմէյիպ եալըրըզ մահքէմէի մէզքիւրէ հաւալէսինէ նազըլ ու թէպլիղինէ տաիր պաշգաճա միւզաքէրէ պիթթամամ իճրա գըլընտը։

Հիւսէյին Րիւշտի
Մէհմէտ Թէվֆիգ
Ակիաֆ

ֆի 21 մարտ սէնէ 303

Պատէհու միւտտաիի ումումի Համտի պէյ՝ պէրվէճհը աթի իրատէի քելամ էյլէտի.

Րէիս էֆ. հազրէթլէրի,

Պու կիւն իսթմաէի մէվգըի մուհաքէմէ օլան Մարգար՝ 18—19 եաշլարընտա պուլընան գասսապ չըրաղը Լազարինին գաթլինտէն տոլայը իթհամ իտիլմիշ տիր։ Պիրինճի տէրէճէտէ գաթլի մուճիպ օլան աշվալ, վէ իքինճի տէրէճէտէ էսպապը իթհամ արզ ու իզահ օլընաճագտըր։

Միւթթէհիմ Մարգարըն պալըրըը օլան Էլմօն իլէ Լազարի պէյնինտէ պիր միւնասէպէթ վէ մուաշագա հասըլ օլուր, վէ պու հալ՝ ճիվարլարընտա պուլընան գօմշուլարըն տախի մալումու օլարագ պիր արալըգ Լազարի մէմլէքէթինէ կէօնտէրիլիր, վէ Էլմօն տախի էվին պիրինտա պուլընան մաթպախտա իշգտէթ իտէր իքէն, մաթպախ էվին իւսթ գաթընտա նազըլ իտիլիր։ Մուախխէրէն Լազարի մէմլէքէթինտէն ավտէթ իտէր վէ Էլմօն իլէ մէվճուտ օլան ալագա թէճտիտ իտէրէք էվ իլէ, մէնտիլ իլէ, իշարէթլէր իլէ վագթ կէչիրիլիր։ Նիհայէթ Էլմօն՝ Լազարի իլէ գաչմայը թասավվուր իտէր, պօղչասընը ալըպ Լազարիյէ վէրիր։ Լազարի պօղչայը ալըրը հալտէ գաչմայա բազը օլմայարագ Էլմօնըն էօնիւնտէն սավուշըր վէ Էլմօն իսանէյէ ավտէթ մէճպուր օլուր։

Շու հալ՝ Մարգար էֆէնտինին մէսմուը օլընճա, հիտտէթի վէ Լազարի հագգընտա իղպիրար ու չիտտէթի մուճիպ օլարագ Լազարիյի թէհտիտէ պաշլար, նիհայէթ Վօվոտատա Լազարիյի կէօրիւպ բօլիս գօմիսէրի Ասթի էֆ.յէ «պու ատամ սարհօշ տիր, պունը թէվգիֆ իտինիզ» տէր։ Ասթի էֆ.՝ տավասընը վէ սըրգաթ օլընան էշեանըն մըգտարընը սօրար. Մարգար էֆ.՝ էշեանըն մըգտարընը էվտէն անլայըպ պատէհու խապէր վէրէճէկինի իֆատէ իլէ էվինէ կիտէր. Ասթի էֆէնտի տախի Լազարիյի քէֆալէթէ բապթ իլէ սալը վէրիր։ Շու հալտէն՝ սըրգաթ օլընտը տէնիլէն էշեանըն տախի Էլմօնըն Լազարիյէ վէրտիկի էշեա օլըրըը անլաշըլըր։ Մուախխէրէն Լազարի՝ Բուսխալը Մօգան Նամընտա պիրինին էվինէ էթ կէօթիւրիւպ ավտէթ իտէր իքէն սաաթ 1 րատտէլէրինտէ եօլտա, էանի Մարգար էֆ.նին խանէսի գարշըսը էօնիւնտէ Մարգար էֆ. թարաֆընտան րէվօլվէր իլէ ճէրհ իտիլիր, վէ միւթէագըպէն վէ միւթէէսսիրէն Լազարի վէֆաթ էյլէր, վէ բօլիս մէմուրլարը թարաֆընտան թէհարրիյաթա շուրու օլընըր։ Սէպէպը գաթլ օլան աշվալ պունտան իպարէթ տիր։

Գաթլըն ֆաիլ վէ միւրթէքիպի Մարգար էֆ. օլտըրը հագգընտա էսպապը իթհամա կէլինճէ, ֆիիլը գաթլ րէվօլվէր իլէ Մարգար էֆէնտինին «սէնսին, սէնսին» տէյէրէք իրթիքեապ իթտիկի Սօֆիրագընըն օղլու Բանայօթ թարաֆընտան կէօրիւլէրէք խապէր վէրիլմէսի վէ Անկէլի վէ Մարիօ վէ Էֆգրիս խաթունլարըն պիր գաչ չօճուգտան Լազարինին Մարգար էֆ. թարաֆընտան գաթլ օլունտըրընը իշիթտիքլէրինի, վէ Մօգանըն Լազարինին՝ էվինէ էթ կէթիրիպ ավտէթ իթտիկինի սէօյլէմէսի, վէ էսնայի ավտէթինտէ պու ֆէլաքէթէ ուղրատըղը՝ ինտէ թահգիգաթ անլաշըլմասը, վէ Լազարինին Մարգար թարաֆընտան գաթլ օլընտըղընը իշիթտիկի՝ Տիմիթրօ Նէսֆիլ թարաֆընտան իֆատէ օլընմասը, վէ Մարգար էֆ.նին՝ «Էլմօնը տէօյտիւմ, Լազարիյի տէ էօլտիւրէճէյիմ» տէտիկի՝ Էլէնի թարաֆընտան խապէր վէրիլմէսի, վէ Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ թարաֆընտան թանզիմ իթտիրիլէն խարիթատա, Բանայօթըն՝ ...լահըն աթըլտըղը վէ մագթուլըն տիւշտիւկիւ վէ գաթըլըն էլինէ պէնզէր պիր էլտէ մօմ թութտըղը իֆատէ վէ թարիֆաթը՝ մէվգըի ճիւրմէ մուվաֆըգ կէլմէսի, վէ ֆիիլը գաթլի միւթէագըպ Մարգար էֆ.նին խանէսինտէ զուհուր իտէն րէվօլվէրին պիր տանէսի աթըլմըշ օլարագ գօվանը իւզէրինտէ մէվճուտ պուլընմասը, վէ կէրչի մագթուլտան չըգարըլան գուրշուն՝ էվտէ պուլընան րէվօլվէրէ բէք տէ մուվաֆըգ տէյիլ իսէ տէ, միւթէագըպէն րէվօլվէրին թէպտիլի միւմքինաթտան պուլընմաղլա, ումում նազարընտա պու ֆիիլին ֆաիլ վէ միւրթէքիպի Մարգար էֆ. օլտուղը թէվաթիւրէն սէօյլէնմէսի կիպի մէվճուտ օլան աշվալտէն իպարէթ պուլընմաղլա, վէ գուրշունըն՝ պարութըն թազյիգի իլէ ուղրայաճաղը թապիի օլմաղլա պէրապէր, պունըն Մէքթէպը Թըպպիյէնէ հալի տախի Թօրխանէ ֆէննի գօմիսիօնընըն րաբօրթընտա մուհարրէր պուլընմասը, վէ սաըրաֆ Մարգարըն՝ Լազարի իլէ Էլմօնըն մուաշագալարընտան հասըլ էյլէտիկի թէէսսիւրաթը մանէվիյէ վէ պունըն նէթիճէսի օլան խուսումէթը մատտիյէ մէյտանտա տուրտըղա, Լազարինին գաթլի Մարգարտան պաշգա քիմսէ օլամայաճաղը կիպի գարինէի գաթիյէտէն իպարէթ օլմաղլա, մուհաքէմէի լազըմէնին իճրասը թալէպ օլունըր։

Միւտտաիի ումումինին թէշրիհը մատտէսի ագըպինտէ մագնունը մումաիլէյհ պագը թէլաշա տիւշմէսինէ պինաէն,

Միւտտաիի ում.— Րէիս էֆ. էմր պույուրընըզ տա սուալ սորայըմ։

Րէիս.—Սուալընըզ, սէն ճինայէթին վուգու պուլտուղու կիւն նէրէտէ իտին։

Մարգար.—Ճումաա կիւնիւ մի, պէն օ կիւն տիւքեանըմտա իտիմ։

Րէիս.—Գաչտա՞ չըգտըն։

Մարգար.—Սաաթ 12յէ չէրէք գալարագ մաղազամը գապատըմ։

Րէիս.—Հէր կիւն օ՞ վագըթտա մը գապայօր իտին։

Մարգար.—Օ կիւն եօրղուն օլմագ միւնասէպէթիյլէ էրքէնճէ գապամըշ իտիմ։ Հէր նէ գատար Եըլ պաշը Ֆրէնքլէրին իտի իսէ տէ, իւնէ օ կիւն պիր իշ օլամայաճաղընտան էրքէնճէ գապայարագ մաղազամտան չըգտըմ։ Վօյվոտա էօնիւնտէ բօլիս գօմիսէրի Սիւլէյման էֆէնտիյի կէօրմէք իւզրէ եօգարը չըգտըմ, Սիւլէյման էֆ.յի պուլամատըմ, աշաղըյա էնտիմ, Վօյվոտանըն էօնիւնտէ Լազարիյի կէօրտիւմ։ Պէն գաթէն 1½ սէնէտէն պէրու Լազարիյի արամագտա իտիմ, հաթթա գարտաշլարընա տախի սօրմուշ իտիմ. Գուլընըզ՝ հէր տախիմ ճէնապը Հագգըն վէ հիւքիւմէթին ատալէթինէ միւրաճաաթլա իշ կէօրտիւմ. զիրա հիւքիւմէթ հէր չէյի կիւզէլ եափար։

Թէքրար Վօյվոտայա կիրէրէք բօլիս գօմիսէրի Ասթի էֆ.յի պիր իշ իլէ մէշղուլ կէօրտիւմ. գարշըսընտա պիր գըզ, էօնիւնտէ պիր քեաթիպ վէ պիր տէ այագտա չաւուշլար պիրի պուլունույօր իտի։ Ասթի էֆ.յէ տէտիմ քի, «Ասթի էֆ.՝ տըշարըտա տուրմագտա օլան Լազարիյի թէվգիֆ իտինիզ, զիրա մէրգում խըրսըզ տըր. հաթթա պիր պուչուգ սէնէ էվվէլ խանէմէ պիր խըրսըզ կիրմիշ իտի, սօնրա գաչ օլան պիր պօղչայը Լազարիտէ կէօրտիւմ» տէտիմ։ Հէմ պունը սէօյլէր վէ հէմ տէ տայիմա տըշարըտա պուլընան մէրգումա տըգգաթ էյլէր իտիմ. Էկէր գաչաճագ օլսա իտի, հէմէն արգասընտան գօշարագ թութաճագ իտիմ։

Րէիս.—Լազարի օրատա նի՞չին պուլունույօր իտի։

Մարգար.—Օ կիւն Լազարինին օրատա պուլընմասը՝ պիր զինա մատտէսինտէն տոլայը իմիշ։

Րէիս.—Սօնրա նէ՞ օլտու։

Մարգար.—Պէն Ասթի էֆ.յէ Լազարինին թէվգիֆինի սէօյլէտիկիմտէ, մումաիլէյհ՝ մէրգումը ճէլպ իլէ «սէն պուրայա միւտտաի օլարագ կէլտիկին հալտէ չիմտի մազնուն պուլունույորսուն,» տէտի վէ սօնրա պանա գըզ օլան պօղչանըն իչինտէ նէ օլտուղունը սօրտու. պէն պիլէմէտիկիմտէն էվտէն սուալ իտէրէք էրթէսի կիւն մալիւմաթ վէրէճէյիմի պէյան էյլէտիմ իսէ տէ, Ասթի էֆ.՝ գանունէն միւսաատէ օլմայան պիր մատտէ իւզէրինէ պիր ատամը թէվգիֆ իտէմէյէճէկինտէն, Լազարիտէն պիր քէֆիլ իսթէտի։ Մէրգում՝ ուսթաար օլան գասսապը քէֆիլ վէրէճէյինի պէյան էյլէտի իսէ տէ, Ասթի էֆ.՝ ուսթաարը քէֆիլ գապուլ իտէմէյէճէկինտէն, պիր տիւքեանինի կէօսթէրմէսինի թալէպ էյլէտի. օ տախի, Գարանֆիլ սօգագընտա պիր տիւքեանի քէֆիլ վէրէպիլէճէկինի պէյան էյլէմէսի իւզէրինէ եանընտա պիր բօլիս թէրֆիգ օլընարագ կէօնտէրիլտի։ Պէն տախի հէր վագթքի կիպի Գուլէ գաբուսը նէրտիվէնլէրինի չըգմայա պաշլատըմ վէ եանընտա ֆէսլի պիր տօսթու պուլընան չարգալը պիր աշպազըմա րասթ կէլիպ պիրլիքտէ եուրուտիւքտէ պաշլատըգ։ Թամամ նէրտիվէնլէրին սօն գատէմէսինէ կէլտիկիմիզտէ, եանըմըզտան պիր թաշ կէչտի։

Րէիս.—Թաշը աճապա քի՞մ աթտը։

Մարգար.—Պիլէմէմ։

Րէիս.—Հիչ տէյիլ իսէ նէ թարաֆտան կէլտիկինի օլսուն տիգգաթ իթմէտին մի։

Մարգար.—Խայըր, պագմատըմ, թաշ տէյիլ գուրշուն պիլէ կէլսէ պագմամ էօյլէ չէյլէր վաղիֆ տէյիլ։

Րէիս.—Սօնրա նէ՞ եափտընըզ։

Մարգար.—Սօնրա եանըմտաքիլէր իլէ տահա պագը քէլամլէր իտէրէք խանէմին պուլընտըղը սօգագըն քէօշէսինէ կէլտիկտէ, չարգալը աշպազըմ իլէ ատիօ խատէրէք այրըլտըգ։ Պու էսնատէ եանըմտա պուլընան ֆէսլի կէնճ՝ պանա խիթապէն «պանա նի՞չին ատիօ տէմէյօրսըն, պէն տախի սէնին աշպազըն տէյի՞լ միյիմ» տէմէսի իւզէրինէ, թանըմատըղըմ պէյան իտէրէք քիմ օլտուղունը սուալ էյլէտիմ։ Մէկէր հագիգաթէն աշպազըմըն պիրինին օղլու իմիշ. օնա տախի Ալլահա ըսմարլատըգ տէյէրէք վէ բէտէրինէ սէլամ սէօյլէմէսինի պէյան իտէրէք այրըլտըգ։ Խանէմէ կէլտիկիմտէ, քէնտիմէ մախսուս պիր սէտիրէ օթուրտում, վէ զէվճէմ «կէօզլիւն այտըն, օ գասսապ չըրաղընը թութտուրտում, օ պօղչանըն իչինտէ նէ՞ վար իտի» տէտիմ. օ տախի պիլմէտիկի ճիհէթլէ Էլմօնը չաղըրարագ սորտուգ. մէզպուրէ՝ «խամթըրըմա գալմամըշ ամմա գանն իտէրիմ քի 4 չարշաֆ վէ տահա սաիր պու կիպի պիր թագըմ չէյլէր վար իտի» տէտի։ Սօնրա եօգարըյա չըգտըգ, եէմէք եէմէքտէ իտիք, գափու չալընտը, գափույը աչտըգ, պիր բօլիս վէ տահա սօնրա պիր տիկէրի վէ տահա սօնրա պաշգալարը կիրտի։ Պէն բօլիսլէրին կէլտիկինէ էհէմմիյէթ վէրմէտիմ, զիրա օլաղիր իտի քի, պիր իշ իչին կէլմիշ օլուրլար։ Պիզ պունլար իլէ գօնուշմագտա իքէն, տըշարըտա գարունըն էօնիւնտէ ասըրըզ քէսէրիզ կիպի պիր թագըմ թէհտիտլէր, վէ գուրշունը բէնշէրէտէն, եօգ գաբուտան աթմըշ տըր կիպի պիր թագըմ սէօզլէր իշիթտիմ։ Մատտէնին նէ իտիկինի բօլիսլէրէ սուալ իթտիկիմտէ, գաբունըն էօնիւնտէ գասսապ Լազարինին նաշըյը պուլմուշ օլտուգլարընտան, էվի թէհարրի իտէճէքլէրինի պէյան էյլէտիլէր. Իւզէրիմի արաշտըրտըլար, պիր չէյ պուլամատըլար։

Րէիս.—Սաաթ գա՞չ իտի։

Մարգար.—Պիր չէրէք կէչէյօր իտի զանն իտէրիմ։

Րէիս.—Սօնրա նէ՞ օլտու։

Մարգար.—Սօնրա բօլիսլէր կաղ կէօսթէրտիմ, եօգարըյա չըգտըգ, արատըլար, Եաթագըմըն պաշը ուճընտա պուլընտուրտուղըմ պիր րէվօլվէր իլէ պիր գամչը վէ պիր չիֆթէ թիւֆէնկի ալտըլար վէ ճիւմլէսինի մուայէնէ իթտիլէր։ Րէվօլվէրի գօգլատըլար իսէ, հէնուզ աթըլմադըղընա էմարէ օլան պարութ գօգուսունը պուլամատըլար, վէ իւզէրի թօզ վէ էօրիւմճէքլի օլտըղընը կէօրէրէք, պու րէվօլվէր էհէնի աթըլմամըշ տըր տէտիլէր։ Գարունըն էօնիւնտէ բէք չօգ խաֆիյէ վէ բօլիս վէ պիր չօգ սաքէր մէվճուտ իտի։ Պէնի թէվգիֆ իթտիլէր վէ Վօյվոտայա կէօթիւրտիւլէր։

Րէիս.—Օրատա նէ՞ եափտըլար։

Մարգար.—Պէնի ժուրնալ իթտիլէր, Գալաթա Սէրայընա կէօնտէրտիլէր։ Պէն 15 սէնէտէն պէրու պիր գասապխանէ ախզ ու իթա իտէր իտիմ, պէնիմ գաթէն թապիաթըմ պու տըր. բէշլին բարա իլէ ախզ ու իթա էյլէտիկիմտէն, հէր քէս պէնիմ ախզ ու իթասըման մէմնուն օլուրլար իտի։ Պէն հէր նէ գատար պէօյլէ ալըշ վէրիշ իթմէքտէ իսէմ տէ, ալտըղըմ չէյլէրի պիր քէրրէ էվտէ պուլընան թէրազի իլէ թարթար իտիմ, վէ էվտէ տախի թէքրար թարթարլար իտի։

Լուգա խանէտէ պիր գասսապ պիչէ եազըն պիր տիւքեան աչտը, վէ տախմա պանա՝ էթի պէնտէն ալտէր իտի։

Րէիս.—Պու գասսապ քի՞մ իտի։

Մարգար.—Պու գասսապ՝ Լազարինին ուսթաաը իտի։ Լազարի՝ էվէ էթ կէթիրիր կէօթիւրիւրտի, գաթէն գօճասընըն վէֆաթը իլէ պիրտէ աշճըլըգ խըզմէթինի կիֆա իտէն պալըրըղըմ Էլմօն իլէ սէվիշմիշլէր։ Լազարի՝ քէնտիսինի Նիքեահլա ալաճաղընը պէյան իտէրէք մէզպուրէյի Բումքալէսինէ կէօթիւրմիւշ, վէ օրատա Գարա Բանայօ իւզէրինէ էլ պասարագ քէնտիսինի ալաճաղընա եէմին իթմիշ։

Րէիս.—Պիր խըրսըզ մատտէսի սէօյլէյօր իտին, նէ՞ իտի։

Մարգար.—Պիր սէնէյէ եագըն տըր քի, պիր կէճէ բիանօ օտամըզա սաաթ 6յա գատար վագթըմը կէչիրտիմ. Եանըմըզտաքի էվ պիր իքի կիւն էվվէլ պիր Եահուտի թարաֆընտան թութուլտու. օ կէճէ ճէմիւթէթիլէրի օլտուղունտան բէք չօգ կիւրիւլտիւ իտէյօրլար իտի, ույույամայօր իտիմ։ Եաթագըմտա տէօնտիւկիւմ հալտէ սաաթ 7տէ օտամըն գարշըսընտաքի օտանըն գաբուսը աչըլտըղընը տույտում իսէ տէ, պիզիմքիլէրտէն պիրի իտի հէչ ատըրմատըմ։ Պիր ազ սօնրա գալըբըմ օտամըն գաբուսընը վուրարագ էվէ խըրսըզ կիրտիկինի սէօյլէտի. հէմէն րէվօլվէր վէ գամչը ալարագ էվին հէր թարաֆընը արատըմ պիր չէյ պուլամատըմ։ Սօնրա սօգագ գաբուսընը մուայէնէ իթտիմ, աչըլմըշ վուրբուլան տէմիրի տօղրույօր իտի։ Խըրսըզ բէնչէրէտէն գաչմըշ։ Եանըմտաքի էվի թէհարրի իթմէք իւզրէ բօլիսէ խապէր վէրտիմ վէ Եահուտիյի թութտուրտում իսէ տէ, պիր չէյ թէպէյյիւն իթմէտի։

Րէիս.—Իչպու սըրգաթտա պիր չէյ չալընմը՞շ մը իտի։

Մարգար.—1 սաաթ, 100 ղրուշլա 25 ղրուշլըգ ուֆագլըգ վէ տահա սաիր պագը էշեալար չալընմըշ իտի, պունլարը արայօր իտիմ. հաթթա Վօյվոտատա Լազարիյի թէվգիֆ իթտիրմէքլիկիմ տախի սէպէպ պու իտի։

Թօրոս էֆ.—Մագթուլըն գարընտաշընա պուրատա սըվալ պույուրընըզ քի, պիր գըզըն իղվալի պէքրինտէն տոլայը Լազարի՝ Վօյվոտա մէրքէզինին գարուսընտա պուլընըյոր իմիշ, սէպէպ նէ՞ տիր։

Րէիս՝ Լազարինին պիրատէրի Եօրկիյէ խիթապէն.— Գարընտաշըն Լազարի՝ պիր գըզըն տավասը իլէ Վօյվոտատա պուլունույօր իմիշ, պու գըզ սիզին ագրապանըզտա՞ն մը, վէ գարընտաշըն նի՞չին օ գըզըն տավասընտա պուլունույօր իտի։

Եօրկի.—Լազարի պու գըզը թանըյօր իտի. քէնտիսինէ կէլիպ պէյանը հալ էյլէմիշ վէ օ տախի հիւքիւմէթէ խապէր վէրմէսինի սէօյլէմիշ իսէ տէ, գըզ ութանտըղընը վէ ուսուլլէրինի պիլմէտիկինի սէօյլէտիկինտէն, Լազարի քէնտիսինի ալըպ Վօյվոտայա կէօթիւրմիւշ։ Մէզպուրէ՝ պիր չափգալըտան տավա իտէյօր իմիշ։

Մարգար.—Պու գըզ՝ գաթէն պու եօլտա կէչինիյօր իմիշ, պագը ատամլարլա իւլֆէթ բէյտա իտէրէք, սօնրա պիւքրիմի իզալէ իթտի տէյէրէք 5–10 լիրա ալըր իմիշ։ Իշթէ Լազարի պէօյլէ պիր խըրսըզ գումբանեասընա տախիլ օլմուշ տըր։

Եօրկի.—Լազարիյէ պէն քէֆիլ օլտում. պիր ագշամ եանըմտա պիր բօլիսէ կէլտի, իշի անլաթտը. պէն տէ բօլիսէ «սէն նասըլ խըթէր իսէն էօյլէ եազ, պէն պու ատամա քէֆիլիմ» տէտիմ վէ վուգու պուլան սիւվալիմ իւզէրինէ գարտաշըմ՝ 3 սաաթտան պէրու տիւքեանըտան չըգմըշ օլտուղունը սէօյլէտի։ Գարտաշըմ (Մարգար էֆ.յի կէօսթէրէրէք) պունըն պալըրըղը իլէ սէվիշմիշ օլտուղունտան նաշի հէր գէման տիւքեանա չըգար իտի։ Իլք ուսթաաը քէնտիսինտէն մէմնուն իքէն, պալըրըղը կէլիպ անըն իլէ կէզմէյէ կիթմէսինտէն նաշի եօլ վէրտի։ Օ ագշամ տախի տիւքեանտա պիր չօգ գէման պուլունմասընա աճըյարագ «հայտէ սէն գօշ տիւքեանա կիթ, պէն քէֆիլ օլուրըմ» տէտիմ վէ գօշտուրտում։

Րէիս.— Սէն գարընտաշընըն վուրուլտըղընը նա՞սըլ տույտուն։

Եօրկի.— Օ ագշամ պիր միւսաֆիրիմ իլէ օթուրուր իքէն, պիրի կէլիպ գարընտաշըն Լազարիյի վուրտուլար տէտի. այագ գապլարըմը տար կէյէրէք հէման գօշտում սարըլտըմ, վէ պիլէքլէրինի թութտըղըմտա անլատըմ քի էօլմիւշ։ 21 եաշընտա պիր գարտաշըմը օ հալտէ կէօրիւնճէ նասը՞լ օլուր ինսան։

Րէիս՝ Մարգար էֆ.յէ խիթապէն.— Պիր տէ յէճէյին գալտը՞ մը։

Մարգար.— Խա՛յր։

Մուախխէրէն րէիսինի էմրի իւզէրինէ Պէյօղլու զապըթասընըն ժուռնալը իլէ մուայէնէի թըպպիյէ րաբօրթը գըրաաթ օլընտը վէ րէիսին թալէպի իւզէրինէ պիր րէվօլվէր իլէ պիր գամա վէ ֆիշէնքլէր կէթիրիլիպ մասա իւզէրինէ վազ օլունտը իսէ տէ, միւտտաիի ումումինին իխթարը իւզէրինէ անլէրին մուայէնէսի սօնրայա թէէխիր գըլընտը։

Միւտտաիի ում.— Պիր չօճուգլա տիկէր պագը շահիտլէր վար տըր, չաղըրթմալըտըր։

Րէիսին էմրի իւզէրինէ 15 եաշընտա Միշլին նամընտա օլան պիր Եահուտի չօճուղը րէտէրի իլէ պէրապէր կէլտիքտէ, Թօրոս էֆէնտի՝ պու չօճուղըն շահատէթի մագպուլ օլամայաճաղընը սէօյլէտի իսէ տէ, միւտտաիի ումումի էֆէնտի՝ պիր չօճուղըն շահատէթի՝ ճինայէթճէ մալումաթ իպարէթ օլմագ իւզրէ իսթիմա օլընապիլէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Րէիս էֆէնտի՝ մէրգում չօճուղա թէվրաթ իւզէրինէ եէմին իթտիրտիքտէն սօնրա.—Սէն կիտէր իքէն պիր գաթլէ րասթ կէլմիշսին, նա՞սըլ կէօրտիւն։

Միշլին.—Պէն պիր ագշամ կիտէյօր իտիմ, տապանճա բաթլատը, գօրգտում կէրի տէօնտիւմ. սօգագտա կէչէն կէօրմէտիմ։

Րէիս.—Թաշ Նէրտիվէնէ եագը՞ն մը իտին։

Միշլին.—Խայըր, տահա աշաղըտա։

Րէիս.—Սէն օրատա պիր չօճուգլա գօնուշույօր իմիշսին, օ չօճուղըն ատը նէ՞ տիր։

Միշլին.—Ավրամ իտի։

Թօրոս.—Րէիս էֆ. հազրէթլէրի, չօճուգ տէնիլիպ պէօյլէ մուամէլէսի՞ մի իտիլիյօր. րէճա իտէրիմ, պու իֆատէմ եազըլսըն։

Միւտտաիի ում.— Միւսթանթիգ տաիրէսինտէ չօճուգ իշարէթ օլընտըղը իչին բէտէրի պէրապէր կէլմիշ. օնա պինաէն պէնտէնիզ տախի էօյլէ սէօյլէտիմ. պու իֆատէմ տախի եազըլսըն։

Պատէհու շահիտլէրտէն Էլէնի նամընտա պիր գատըն եէմին իթտիքտէն սօնրա պէրվէճհը աթի շէհատէթ էյլէտի.

«Պէն պիր չէյ կէօրմէտիմ, նէ վագըթ պու բաթըրտը օլտու, պէն եէմէք եէյօր իտիմ. տապանճա սէսի ալտըմ, տըշարը չըգտըմ կէօրտիւմ քի, չօճուգ եաթըյօր։

Րէիս.—Նա՞սըլ եաթըյօր։

Էլէնի.—Եօլմուշ օլտուղը հալտէ եիւզիւն գօյու եէրէ տիւշմիւշ եաթըյօր իտի։

Րէիս Մարգար էֆ.յի կէօսթէրէրէք.— Սէն պունու թանը՞րմըսըն։

Էլէնի.— Էվվէթ, թանըրըմ. հաթթա խանէսինէ պիլէ կիթտիմ. (Լազարինին անասընը կէօսթէրէրէք) Պու գատըն պանա կէլտի պէրապէր կիթտիք. (Մարգար էֆ.յի կէօսթէրէրէք,) Պունըն պալըրըղը տէտի քի, օ Լազարի տէնիլէն չարգըն իչին պիր տիւրլիւ էվիմ վար սաթըպ անըն հագգընտան կէլէճէյիմ.» սօնգրա Հաճի պէյ տէ [Մարգար էֆ.] տէտի քի, «պէն Էլմօնը տէօյտիւմ, Լազարիյի տէ կէօրիւրսէմ հագգընտան կէլէճէյիմ, ույուտուրաճաղըմ»։

Րէիս.— Սէն Պէյօղլու մահքէմէսինտէ «էօլտիւրէճէյիմ» տէտի տէմիշ իքէն, չիմտի «ույուտուրաճաղըմ» տէտի տէյօրսուն։

Էլէնի.— Եօգ, տօղրուսու պէն էօյլէ սէօյլէմէտիմ, ույուտուրաճաղըմ տէտի։

Մարգար.— Գատընըն հագգը վար տըր, պէօյլէ սէօյլէտիմ։

Րէիս.— Լազարի՝ սօգագըն նէ՞րէսինտէ տիւշմիւշ իտի։

Էլէնի.—Մարգարըն էվինտէն իւչ էվ աշաղըտա։

Րէիս.—Մարգարըն Լազարիյի գաթլ իթտիկինի Բանայօթ Նամընտա պիր չօճուգ քէնտի խանէսի բէնչէրէսինտէն կէօրմիւշ, սանա սէօյլէմիշ, օ չօճուգ նէ՞րէտէ օթուրույօր։

Էլէնի.— Կէչէն եանկընտա էվի եանտը, պիլէմէյօրըմ, ֆագաթ պուլապիլիրիմ։

Պատէհու Գուլէ—Գաբուսընտա պագգալլըգ իտէն Եուվան նամ շահիտ՝ եէմին իթտիքտէն սօնրա չէօյլէճէ պէյանը շահատէթ էյլէմիշտիր։

Եուվան.— Պէն տիւքեանըմտա գաբայօր իտիմ, պիր տապանճա բաթլատը, պիր ատամըն գօշարագ կէլիպ տիւշտիւկինի կէօրտիւմ։

Րէիս.— Նէրէ՞տէ, Թաշ Նէրտիվէնտէ՞ մի։

Եուվան.— Օնա եագըն պիր մահալտէ։

Րէիս՝ Մարգարը կէօսթէրէրէք.— Պունըն էվի օրատա՞ մը, վէ տիւքեանընըն կէօրինի՞ր մի։

Եուվան.— Էվվէթ, օրատա տըր, լաքին տիւքեանըմտան կէօրիւնմէզ։

Միւտտաիի ումումի.—Անկէլօս վէ Մարիօ նամընտա իքի գատըն իլէ, Էֆթէրինի, Տիմիթրի վէ Սօթիրինին օղլու Բանայօթ վէ տահա սաիր բէք չօգ շահիտլէր վար իսէ տէ, պու կիւն կէլէմէմիշլէր տիր։

Մէրգումըն շահիտլէրին տախի ճէլպ ու իհզարլարը իչին մուհաքէմէ կէլէճէք չարշէնպէյէ կիւնինէ թալիգ գըլընմըշ, վէ սաաթ 9ը չէրէք կէչէրէք տիւնքիւ մուհաքէմէյէ խիթամ վէրիլմիշ տիր։

ՏՕՆՔՕՐ Ս ԽՕՔԸՆԱՁԻ

Հեյրէթ մեբքեզը Թօպգակէսինաէն որլումա ովմըշ վէ կեօզ, ալզագ, գուլագ վէ պուռն խասթալըգլարը հագ գընտա սուրէթը մախսուսէտէ իքթիսապը մալիւմաթ իթմիշ օլան տօգթօրը մուշարիլէյհ հէր կիւն ալաֆր․ սաաթ 6տան սաաթ 10րտան ագշամըն սաաթ 4ինէ գատար քէնտիսինէ միւրաճաաթ խոէն խասթէկեանը Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Ֆրէնքլէրին Ս․ Անտոն քիլիսէսի գարշըսընտա Լօնտրա էճզախանէսինին իւսթիւնտէ քեաին մանզը մախսուսընտա գապուլ խուէճէկի, վէ հաֆթատա 4 կիւն սախի եանի բազար երթէսինտէն բենճշէնպին կիւնինէ գատար ալաֆր․ սաալահ սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար ֆուգարա խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի խուէճէկի իլան օլունըր․ 12—11

ԽՈՆԻՕՆ ԳՕՄԼՐՍԻԱԼ

Պէյօղլընտա Տօղրու Եօլտա Պէօշէ օղլու Ցակոբ էֆէնտինին խանէսի գարշըսընտա Հալէպլի չարշըսընտա 9 նումրօյը մէգքէպը մաղազա՝ Ֆրանսըզ մալի օլարագ նէվուսուլ էնվաի լամպալար ճէլպ իթմիշ օլտըղընը վէ պու մալլարըն ուրօգլիթօնըսը եալընըզ քէնտիսի օլտըղընը միւշթէրիլէրինէ իլան խոէր․

Մէգքիւր լամպալարըն պէհէրինտէ 40 սըրարմաչէթ գուվվէթի օլուպ, սաաթտա 50 տիրհէմ կազ եանար․ Իշպու լամպալարըն սուբար (գաբագ) կիպի պիր ալէթի օլտըղընտան, պունլարտա ասլա բաթլամագ թէհլիքէսի եօգ տըր․

Մաքինաը գօգու վէ տիւման մէյմէյիպ, ասմա վէ սաիր հէր նէվի կազ լամպասընա ույապիլիր․

Մէգքիւր մաղազատա, էսկի ուսուլ կազ լամպալարը իլէ գէյթուն եաղը լամպալարըն թէպտիլի վէ հէր նէվի թամիրաթ իճրասը վէ սաիրէ իչիւն ֆապրիգա կիպի պիր մանզը մախսուս տախի թէեսիս օլունմըշ տըր․

Բէզգիւրէ մաղազաի մէգքիւր՝ պու քէրրէ 11 քիլօլըգ պիրինճի նէվ Ֆուրնիյէ սըրարմաչէթի տախի ճէլպ խուսւպ, սանտըղընը 75 ղրուշա ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր․ Մաղազաի մէգքիւրտէ քէզա էնվաի Պօրտօ չարապլարը, գօնեագ, միւխթելիֆ իչկիլէր, չէշ պիրասը, վէ մատարօլամ, ամէրիգան, գրէթօն վէ ղալբինիւմ կիպի Ինկիլիզ էմթաասը տախի պուլունուպ, քեաֆֆէսի զայէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլըմագտա տըր․ 12—11

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 27 ապրիլ

Ինկիլ․ էսհամը Ինկ․ Լիր․	102-$\frac{1}{2}$
Օսմ․ էսհամը աչըլտը	15-$\frac{5}{16}$
» » գաբանտը	15-$\frac{13}{32}$
» » Սէրի Ա	22-
» » » Պ	15-$\frac{1}{2}$
» » » Ս	15-$\frac{3}{8}$
Օթթօման 1871	72-$\frac{3}{4}$
Օսմանլը Պանգասը	10-$\frac{1}{4}$
Բուսիա խոսթիգրաղը	85-$\frac{5}{8}$
Մըսըր առալ․ մութթահըտէ	75-$\frac{3}{4}$
» իմթիյազլը	96-$\frac{1}{8}$
Տախրա Սանիյէ Մըսըր	70-$\frac{3}{4}$
Բուլկոր խոսթիգրաղը	96-$\frac{1}{2}$
Մանտուխ․ էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 27 ապրիլ

Ֆրանս․ էսհ․ 3 % Ֆր․	79-92$\frac{1}{2}$
» » 4$\frac{1}{2}$ %	108-90
Եէնի Օսմ․ էսհամը աչըլտը	15-57$\frac{1}{2}$
» » » գաբանտը	15-62$\frac{1}{2}$
Մէ-գ-ութէ	
Սէրի Պ․	15-60
» Ս․	15-60
Բումէլի չըմէնտօֆէրի	31-75
Օսմանլը Բէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	508-75
Գրէտի Լիօնէ	545-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1355-
Լիօն ագսիօնը	1257-50
Սիւվէյշ ագսիօնը	2010-
Բուսիա 5 % 1877	100-$\frac{1}{8}$
Իթալիա էսհամը	97-55
Մըսըր ֆօնտ․ մութթահըտէ	383-75
Եունան 5 % 1879	320-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-27

Վիէննա 27 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	127-45
Բումէլի չըմէնտօֆէրի	15-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ․ ում․ տիւն ագչ․ գար․	15-05
» » » էն եիւքսէք	15-07
» » » էն աշաղը	14-57
Պու սապահ աչըլըշ	15-14
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար․	39-06
» » » էն եիւքսէք	39-08
» » » էն աշաղը	39-
» » » աչըլըշ	39-08
Մըսըր մութթահըտէ գար․	83-20
Պու սապահ աչըլըշ	83-25
Սէրի Ա․	23-30
» Պ․	15-30
» Գ	15-05
Բումէլի չըմէնտօֆէրի	32-75
Ագչէ ֆարգը	07-
Բէնբօ Ղըշ․	-
Հէվալէսիզ »	10-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-24
Սթամպօլ պանգասը	5-12
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-02
Թրամվայ	2-97$\frac{1}{2}$

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ․ լիրասը 100 ղրշ․տան	Ղըշ․ Բր․
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107-30
Մէթալիք »	93-
Պէշլիք »	102-20
Ալթըլըգ »	102-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-38

Ֆրանսըզ ալթունը	87-38
Բօլ	90-52
Գրէյմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	10-14

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ		
50) »	»	19-10
100) »	»	
500 »	»	
1000 »	»	18-10
10000 »		

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Ծիւնուտը ճէնապը Միւլիւքեանէ ալայ վէ թապուրլարը իլէ պէլճիւմ լէ ասքէրի խասթախանէլէր իչիւն լիւզում օլուպ միւպայաա օլընաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան էճզաի թըրպպիյէ վէ պայթարիյէ վէ ալաթը ճէրրահիյէ վէ պայթարիյէ վէ խոբէնաչարիյէ վէ սաիրէ իլէ պէշ եիւզ գըյէի ճէտիտ գընտգընա սօլֆաթօսըն իչպու նիսանըն եիրմի իւչիւնճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի տէօրտիւնճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ տախի թէգարրուբը խոէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ասքէրիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր․

14 Նիսան 1887

3—1

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Նիզամիյէ Թաճնիյէ խտարէսի իչիւն միւպայաա օլընաճագ օլան օն պին ատէտ թէհի վէ միւճէտտէտ գանավաչօ չուվալըն իշպու նիսանը բումինին եիրմի իքինճի չարշէնպիհ կիւնիւ պիլմինագաաա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի իւչիւնճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ թէգարրուբը խոէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընաճաղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

14 Նիսան 1887

3—1

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Ասաքիրը Շահանէյէ տէօրթ հաֆթա զարֆընտա վէրիլմէք իւզրէ միւպայաա օլընաճագ Սիլիվրի եօղուրտըն իշպու նիսանը բումինին օնալթընճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ պիլմինագաաա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթայա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

14 Նիսան 1887

2—1

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Եուլար գէնճիրի
Ատէտ 3500
պէհէր ատէտի 5 ղրուշ․
7 Նումէրօ Նէվիճատ սիյահ Թիմուր Թօզա
ատէտ 6000
պէհէր ատէտի 7 բարա․
9 Նումէրօ սիյահ Թիմուր Թօզա
ատէտ 25500
պէհէր ատէտի 9 բարա․
10 Նումէրօ սիյահ Թիմուր Թօզա
ատէտի 39000
պէհէր ատէտի 10 բարա․
11 Նումէրօ սիյահ Թիմուր Թօզա
ատէտ 44000
պէհէր ատէտի 11 բարա․
13 Նումէրօ սիյահ Թիմուր Թօզա
ատէտ 12500
պէհէր ատէտի 13 բարա․
14 Նումէրօ սիյահ Թիմուր Թօզա
ատէտ 21000
պէհէր ատէտի 14 բարա․
20 Նումէրօ սիյահ Թիմուր Թօզա
ատէտ 3000
պէհէր ատէտի 20 բարա․
Սըգ գանավաչօ
մէթրօ 20000
պէհէրի 2 պուչուգ ղրուշ․
Գարտիֆ մասէն քէօմիւրի
գանթարը ճէտիտ 500
պէհէրի 17 ղրուշ․

Նիզամիյէ սարաճխանէ վէ էլպիսէ անպարլարը իլէ մուշթաֆ ֆապրիգասը իչիւն մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուհարրէր օն գալէմ էշեա՝ ֆիյաթը մուրաջգամէլէրի իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ նիսանը բումինին եիրմինճի բազար էրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը պիլէճրա եէվմը մէգքիւրտէ գարարը գաթիլէրի վէրիլէճէկինտէն, իթայա թալիպ վէ եիրմի պիրինճի սալը կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ բազլիգ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր․

15 Նիսան 1887

3—1

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Կատանա եէմ Թօրպասը
պէհէր ատէտի
4 ղրուշ 20 բարա․
Պարկիր վէ եօթէր եէմ Թօրպասը
պէհէր ատէտի
3 ղրուշ 5 բարա․
Եագալը կատանա չուլը
պէհէր ատէտի
40 ղրուշ․
Պարկիր չուլը
պէհէր ատէտի
34 ղրուշ 20 բարա․
Ատի մէքթարի չուլը
պէհէր ատէտի
30 ղրուշ․
Քէչէլի կատանա պէլէմէսի
պէհէր ատէտի
13 ղրուշ․
Ատի քէչէլի պէլէմէ
պէհէր ատէտի
11 ղրուշ 20 բարա․
Գըլ բալա
պէհէր ատէտի
1 ղրուշ 35 բարա․
Ջուլ գօլանը
պէհէր ատէտի
8 ղրուշ 30 բարա․
Ատի սէմէր գօլանը
պէհէր ատէտի
2 ղրուշ 5 բարա․
Գըլ գօֆօն
պէհէր ատէտի
1 ղրուշ 5 բարա․
Կէպրէ
պէհէր չիֆթի
2 ղրուշ․
Թիմար սիւբիւրկէսի
պէհէր ատէտի
25 բարա․
Ինճէ գըննապ
պէհէր աթիգ գըյէսի
13 ղրուշ․
Սամսոն իչիւն Թէլ գալպուրը
պէհէր ատէտի
12 ղրուշ 20 բարա․
Շաիր իչիւն Թէլ գալպուրը
պէհէր ատէտի
11 ղրուշ․
Կատանա նալը
պէհէր քէսիմի
4 ղրուշ․
Պարկիր նալը
պէհէր քէսիմի
2 ղրուշ․
Եօքիւզ նալը
պէհէր քէսիմի
1 ղրուշ․
Կատանա միխը
պէհէր պին ատէտի
48 ղրուշ․
Պարկիր միխը
պէհէր պին ատէտի
48 ղրուշ․
Եօթէր միխը
պէհէր պին ատէտի
43 ղրուշ․
Եօքիւզ միխը
պէհէր պին ատէտի
18 ղրուշ․

Սէլանիք ֆրգասընտա պուլընան հայվանաթ իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումի մըգտար ալընմագ իւզրէ մանզլինտէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուհարրէր եիրմի իւչ գալէմ ֆիյաթը մուրաջգամէլէրի իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ, թարիխտէն իթիպարէն օն կիւն զարֆընտա Տէրսաանէթէճէ տախի գուհուր խոէճէք թալիպլէրին թէնզիլլէրը գապուլ օլընաճաղընտան, իթայա թալիպ վար իսէ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր․

14 Նիսան 1887

3—1

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Ծիւնուտը ճէնապը Միւլիւքեանէյէ չէհրը բամազանը չէրիֆտէ իֆթարիյէ օլարագ վէրիլմէք իւզրէ միւպայաա օլընաճագ օլան օթուզ պէշ պին քիլօտան գըրգ պին չէքի գատար բէչէլ վէ օն իքի պին քիլօ գատար բէյնիր իլէ օլ մըգտար զէյթունըն իշպու նիսանը բումինին եիրմի իքինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի իւչիւնճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ տախի թէգարրուբը խոէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընաճաղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

14 Նիսան 1887

3—1

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Թէֆթիշաթ գօմիսիօնը անպարընտա մէվճուտ իսէն եիրմի պէշ գըյէ ճէտիտ չուհա քէնարը վէ սէքսէն տօգուզ գըյէ գօլթուգ սանտալյալարտան չըգարըլան կիւվէզ վէ սիյահ չուհա բարչալարը վէ սէքսէն պիր գըյէ գըրընթը վէ օն իքի

առէտ քէօհնէ բէրտէ վէ օթուզ բարչա մըգտարը քէօհնէ գօլթուգ վէ գանէբա բարչալարը ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, նիսանըն եիրմինճի կիւնիւ պիլմիւզայէտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իսթիրայա թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր․

13 Նիսան 1887

3—3

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Շամը չէրիֆ վէ միւլհագաթընտա պուլընան ասաքիրը Շահանէ իչիւն պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի հազիրանընտան իթիպարէն միւպայաա օլընաճագ տախիլի կիւղթին պէհէր գըյէսի ճէտիտ եիւզ էլլի ալթը, խաբիճի կիւղթին եիւզ եէտմիշ պիր գուրուշ բարայա օլարագ մանզըլի թալիպի էօհտէսինտէ օլտըղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

13 Նիսան 1887

3—3

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

—

Ծէպէլը Լիպնանտա պուլունան վէ պուլընտըրըլաճագ օլան ասաքիրը Շահանէ իչիւն պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի հազիրանընտան իթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպայաասը գօնթրաթօյա բաղլը օլընաճագ էրզագ-տան նանը աղիզըն գըյէսի էլլի բարա
Նիւշիւն 180 բարա
Երզին 90 բարա
Սատէնին 380 բարա
Թուզըն 15 բարա
Սօղանըն 14 բարա
Սապօնըն 100 բարա
Հալթապըն 4 բարա
Քէօմիւրին 15 բարա
Շաիրին 30 բարա
Սամանըն 10 բարա
Զէյթին 100 բարա
Մոմըն 40 բարա
Շէքէրին 115 բարա
Ֆասուլեանըն 60 բարա
Նօհուտըն 20 բարա
Հընթանըն 40 բարա
Պէքսիմէթին 50 բարա
Պուլկուրըն 60 բարա
Մէրճիմէքին 20 բարա
Սիրքէնին 9 բարա
Զէյթունըն 20 բարա
Կազըն 44 բարա
Տագիգին 40 բարայա օլարագ մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլտըղընտան, պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր․

13 Նիսան 1887

3—3

Այտըն վիլայէթի միւլհագաթընտան Սարուխան սանճաղընտա Ագհիսար գազասընտա քեաին Մարմարա կէօլինին սայտը մահի րէսմի 303 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան 312 սէնէսի չուպաթը նիհայէթինէ գատար 10 սէնէլիկի խասըլէ Մալիյէճէ վէ մահալլիճէ միւզայէտէ օլուպ, 1,810,000 ղրշ․տա Թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուղընտան, վէ մահը հալը բումինին 22ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ Թէլէկրաֆխանէտէ գարշըլըգլը պիլմիւզայէտէ գարարը վէրիլէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթը միւզայէտէյէ էթրաֆը իլէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին քէֆիլ վէ եա տէբօզիթօ ագչէլէրի իլէ պէրապէր եէվմը մէգքիւրտէն էվվէլ Մալիյէ խազինէի ճէլիլէսինէ Աչար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ կէլմէլէրի վէ եախօտ մահալլինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր․

15 Նիսան 303

3—1

Եմինէ հանըմըն Տէրսաանէթէ Պիտաշէթ մահքէմէսի Պիրինճի Հուգուգ տաիրէսինտէն ֆի 27 Թէշրինը էվվէլ 302 Թարիխլի իլամ մուճիպինճէ, Իպրահիմ Եոհէմ վէ Մէհմէտ Իզզէթ էֆէնտիլէր զիմմէթլէրինտէ ալաճաղը պուլընան մէպալիղը մալիւմէ մուգապիլինտէ մէրհուն վէ ֆիրուխթը մահքիւմ օլան Թահթա Գալէ ճիվարընտա Սաման Վիրանը Եվվէլ մահալլէսինտէ Բէպպաղը խանը եօգուշընտա քեաին Թախմինէն 1700 արշըն մըգտարը վէ տէյրունինտէ պիր պապ քէօշկի վէ քէպիր հավուզը հավի 1 նումէրօլու պիր գըթա պաղչէնին 3 հիսսէ իթիպարը իլէ 2 հիսսէսի պունտան էվվէլ պիլմիւզայէտէ, լիրա 100 ղշ․տան օլմագ իւզրէ 11,000 ղրշ․տա Թալիպի էօհտէսինտէ Թէգարրուբը իթմիշ օլտըղընտան, պունտան զիյատէյէ եանի 100տէ 5 զամմը իլէ Թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին 31 կիւն զարֆընտա Տէրսաանէթէ մէրքէզ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր․

15 Նիսան 303

ԵՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Եվգաֆը հիւմայունէ իլան գըլընտըղը վէճհիլէ, 302 սէնէի մալիյէսինէ մահսուպէն զայիզ եկյաֆը պագըյէսի իչիւն ասհապընըն վուգու պուլան միւրաճաաթը իւզէրինէ վիլայէթը Շահանէյէ հէվալէ էտիլէն վէրիլէրիկի միւրաճալարը, 303ւնճի մալիյէսի համիլի նիհայէթինէ գատար մալիյէ նազարէթինտէ ճէսսիւլ էնաղ մատամագ օլունսա տա, 15000 ղրուշա իպթիրաու խոէնէք պիթթիւն մէնզիլէրի իլէ միւթէլաքիի հիսսէլէրի ագսաթըն տախի 15000 ղրուշ մուգապիլինտէ սուրէթ վէ սէրկի գապուլ խոլլէրէք Ֆիրուխթ խոլլէճէկինտէն 302 սէնէսի սուրէթ վէ սէրկիլէրինի համիլ օլուպ տա մահլուլ ալմաղա Թալիպ օլանլարըն՝ զիյատէ ախթիւզկիքը մահլուլըն 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան ձնճի իլան միւտտէթի օլան 303 սէնէսի նիսանըն 13ճը կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա գըյմէթը մուխամմէնէսինին էօշրիւնէ միւսավի թէմինաթ աղչէսիյլէ պէրապէր Եվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի ճնճի տէֆա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր․

․ ․ 48, 86 ․ ․ 4570 ․ ․ (1)—Սուլթան Պայազիտտէ Ճամիը Ալի մահալլէսինտէ Վէզնէճիլէր ճատտէսինտէ Թէրպիէն 50 մէթրօ արսատա չէհրի 300 ղշ․ քիրասը ախչապ 1 պապ պէրպէր տիւքեանընըն Ճամիֆտա խամուն վագֆընտան միւլքին 10 հիսսէտէն պիր հիսսէսի իլէ կէտիկինին 10 հիսսէտէն 1 պուչուգ հիսսէսի․

․ ․ 2 ․ ․ 2250 ․— Թահթա Գալէտէ Թիմուր Թաշ մահալլէսինտէ Հալլաճ սօգաղընտա Եվգաֆ կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա 1 պապ քեարկիր գուլթիւնը տիւքեանը կէտիկինին բուպ հիսսէսի․

․ ․ 10 ․ ․ 7000 ․— Շէհր Եմինինտէ Տէնիզ Ապտալ մահալլէսինտէ Գօլ պաշը սօգաղընտա 10 նումէրօ իլէ մուրագգամ Թէրպիէն 342 մէթրօ արսա վէ գահընտա 380 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ եէմէնիճի ֆապրիգասընըն պիւթիւնի․

․ ․ 22 ․ ․ 3500 ․— Ավրաթ բազարընտա Հուպեար մահալլէսինտէ Եօգուշ Չըգմազ սօգաղընտա Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գուլէ վէ 450 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ 1 գըթա պաղչէ իլէ սէրունինտէ 2 պապ պէքեար օտասընըն նըսֆ հիսսէսի․

․ ․ 10 ․ ․ 8000 ․— Գալաթատա չէհտ Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ տէսթէրէճիլէր ճատտէսինտէ Եվգաֆ կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ քեարկիր մէսուտա 1 պապ գալաֆաթճը տիւքեանը կէտիկինին պիւթիւնի․

․ ․ 109 ճէտիտ ․ ․ 2000 ․— Եսկի Գաբուսընտա Հաճի Մուհէտտին մահալլէսինտէ Աճը Չէշմէ սօգաղընտա Եվգաֆ կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 38 մէթրօ արսա վէ գահընտա 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 30 ղրուշ քիրայա միւթէհամմիլ ախշապ 1 պապ եէմէնիճի տիւքեանը կէտիկինին պիւթիւնի․

․ ․ 45 ․ ․ 2000 ․— Սիլիվրի Գաբուսընտա Խանճը Գարակէօզ մահալլէսինտէ Մասլագ սօգաղընտա Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 10 զըրա աղաչլըղը միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնի․

․ ․ 9 ․ ․ 15000 ․— Մահմուտ Բաշատա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Գալէճըլար խանընտա իւսթ գաթտա Հասէքի Սուլթան վագֆընտան Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա չէհրի 60 ղրուշ քիրայը քեարկիր վէ պիր կէտիք օտասընըն պիւթիւնի․

․ ․ 102 ․ ․ 7000 ․— Եէնի Գաբուտա Բէսթիմ Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ Լանկաի քէպիր պօսթանը սօգաղընտա գուլէի զէմին վագֆընտան Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույույը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ․

․ ․ 6 ․ ․ 1200 ․— Գարանը Տագիգտէ Հայտար Բաշա մահալլէսինտէ Գաչըգճը սօգաղընտա Հայտար Բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 45 մէթրօ 1 գըթա միւհթէրէգ մէնզիլ արսասը․

․ ․ 15 ․ ․ 1000 ․— Սիլիվրի Գաբուսընտա Գարապաշ մահալլէսինտէ Գարուլթխանէ սօգաղընտա Թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ․

․ ․ 119 ․ ․ 500 ․— Չարշամպատա Գովաճը Տէտէ մահալլէսինտէ Չարշամպա ճատտէսինտէ Հաճէմէյն կէտիքեաթընտան կէտիկի վէ Բիրի Մէհմէտ բաշա վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 25 մէթրօ արսատա չէհրի 80 ղշ․ քիրայա միւթէհամմիլ ախշապ 1 պապ սիւտճի տիւքեանը կէտիկինին 120 սէհիմտէն 10 սէհիմ հիսսէսի իլէ միւլքինին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի․

․ ․ 6 ․ ․ 5000 ․— Ինճիր գարիյէսինտէ Զուպուգըլը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 227 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույույը միւշթէմիլ մաքէօշք 1 պապ գայըգխանէ մահալլինին նըսֆ հիսսէսի․

․ ․ 22 ․ ․ 1730 ․— Ինճիր գարիյէսինտէ Զուպուգըլը ճատտէսինտէ Սուլթան Մուսթաֆա Խան վագֆընտան պիրտէն պաղչէ տօլուսը տիմէքլէ մասրուֆ 1 գըթա տօլու մահալլինին 16 հիսսէտէն 1 հիսսէսի․

․ ․ 2 ․ ․ 750 ․— Ինճիր գարիյէսինտէ Զուպուգըլը ճատտէսինտէ պէրմուճիպը սէնէտ 300 զըրա Թօբ Թաշը տօլուսը տիմէքլէ մասրուֆ 1 գըթա տօլու մահալլինին 16 հիսսէտէն 1 հիսսէսի․

․ ․ 3 ․ ․ 750 ․— Ինճիր գարիյէսինտէ Զուպուգըլը ճատտէսինտէ Մուսթաֆա աղա վագֆընտան Թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ ախշապ վէ խարապ 1 պապ աղըրէթ օտասընըն նըսֆ հիսսէսի․

․ ․ 26 ․ ․ 733 ․— Ինճիր գարիյէսինտէ Զուպուգըլը ճատտէսինտէ Թօզ ալթը տիմէքլէ մասրուֆ 1 տօլուսը գըթա տօլու մահալլինին 24 հիսսէտէն 1 հիսսէսի․

․ ․ 6 ․ ․ 5000 ․— Չարշամպատա Գովաճը Տէտէ մահալլէսինտէ Օտալար սօգաղընտա Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէպնի 6 օտա 2 սուֆա վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի․

․ ․ 184 ․ ․ 1666 ․— Սամաթիատա Սանճագտար Խայրէտտին մահալլէսինտէ Թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 30 ղրուշ քիրայա միւթէհամմիլ ախշապ 1 պապ պէքեար օտասընըն սիւլիւս հիսսէսի․

․ ․ 51, 53 ․ ․ 500 ․— Սիլիվրի Գաբուսընտա Իպրահիմ Բաշա մահալլէսինտէ Սիլիվրի Գաբուսը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ ախըրըն սիւլիւս հիսսէսի․

․ ․ 25 միւքէրրէր ․ ․ 1500 ․— Եյուպտէ Պապա Հայտար մահալլէսինտէ Պապա Հայտար ճատտէսինտէ Թէրպիէն 330 մէթրօ 1 գըթա մէնզիլ արսասը․

․ ․ 6 ․ ․ 2000 ․— Ագսէրայտա ղուրէպայի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Խօրխօր ճատտէսինտէ Թէրպիէն 30 մէթրօ 1 գըթա տիւքեան արսասը․

․ ․ 12 ․ ․ 2300 ․— Գալաթատա Հաճի Խոս մահալլէսինտէ Քիւրքճի Չէշմէսի օրթա սօգաղընտա իթթիսալինտէ մէնզիլտէն գուլլանըլըր Թէրպիէն 1 գըթա պաղչէ մահալլի․

(1) Ծիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիւզատա պուլունան բագգամլար՝ մաւլումաթըն նումէրօլարընը, իքինճի հիւզատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր․

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ԿՕՄՊԱՆԻԱ

բօսթա վափօրլարը

ՍԹԱՄՊՕԼ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումա էրթէսի Մարսիլեատան հարէքէթ վէ ճումա էրթէսի իքինճի Սթամպօլա մուվասալէթ խոէր․ հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի ալաֆր․ ագշամ սաաթ 6տա Սթամպօլտան հարէքէթ վէ եինէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Մարսիլեայա մուվասալէթ խոէր․ Պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Բիրէ վէ Նաբօլի Թարիգլէրի իլէ հարէքէթ խոէր․

Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէյէ կիտէն վափօր իլէ Իզմիրտէ պուլուշըր․

Մէսաժըրի Մարիթիմ վափօրլարըյլա Ֆրանսա չըմէնտօֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի եէքտիկէրէ թէեսուիւֆ խոէրլէր․

Մարսիլեատա վէ Լիօնտա թէվագգուֆ խոլէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար թէնզիլը ֆիյաթլա պիլէթլէր՝ Աննճի մէվգը իչիւն 380, վէ Զնճի մէվգը իչիւն 274 ֆրանգ տըր․

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ԲԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր․

Հէր 15 կիւնտէ պիր տօղրուճա Բաթումա կիտմէք իւզրէ Սթամպօլտան հարէքէթ խոէր, վէ ավտէթտէ մէճպուրի սուրէթտէ Թրապիզօն, Քիրասօն, Սամսոն իսքէլէլէրինէ, վէ զայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար․ Սթամպօլա սալը սապահըլըր մուվասալէթ խոէր․

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիւրուտ խոէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլընըր․

Սալը կիւնլէրի ալաֆր․ սաաթ 8տէ Օտէսայա միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ խոէր․ Ծումա էրթէսի ագշամը Օտէսատան հարէքէթ վէ բազար էրթէսի սապահը Սթամպօլա մուվասալէթ էյլէր․

ՍԷԼԱՆԻՔ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար կիւնլէրի ագշամըն ալաֆր․ սաաթ 4տէ Զանագգալէ, Տետէ Աղաճ, Լաղօս, Գավալա վէ Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ խոէր․ Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր․

ԹՈՒՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնիւ ալաֆր․ ագշամըն սաաթ 4տէ Վառնա, Քէօսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ Իպրաիլէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ խոէր․ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր․

․

Պահըը Սէֆիտտէքի տիկէր սէֆէրլէր վէ Պրազիլիա, Բլաթա վէ Հինտ Չին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի մալիւմաթ իսթիհսալի իչիւն Գալաթատա Քիրէճ գաբուսընտա աճէնթայա միւրաճաաթ օլընա․